

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

JAVNOG PREDUZEĆA „ŽELJEZNICE FBiH“ d.o.o.
SARAJEVO

za 2017. godinu

Broj: 01-02-09-14-4-1-1362-5/17

Sarajevo, septembar 2018. godine

SADRŽAJ

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	1
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA.....	1
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	2
II.	KRITERIJI ZA REVIZIJU	4
III.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	5
1.	UVOD	5
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	6
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	7
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	8
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	10
6.1	BILANS USPJEHA.....	10
6.1.1	Prihodi	10
6.1.1.1	Poslovni prihodi	11
6.1.1.2	Finansijski prihodi	12
6.1.1.3	Ostali prihodi	13
6.1.1.4	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki greški	13
6.1.2	Rashodi.....	13
6.1.2.1	Poslovni rashodi	13
6.1.2.2	Finansijski rashodi	18
6.1.2.3	Ostali rashodi i gubici	18
6.1.2.4	Rashodi iz promjene računovodstvenih politika	18
6.1.3	Finansijski rezultat.....	18
6.2	BILANS STANJA	19
6.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani.....	19
6.2.2	Tekuća sredstva	23
6.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	23
6.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	24
6.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	25
6.2.3	Kapital	28
6.2.4	Obaveze	29
6.2.4.1	Dugoročne obaveze i rezervisanja	29
6.2.4.2	Kratkoročne obaveze	32
6.2.4.3	Pasivna vremenska razgraničenja	34
6.2.5	Popis sredstava i obaveza	34
6.2.6	Vanbilansna evidencija	35
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	35
6.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	35
6.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	35
7.	JAVNE NABAVKE	36
8.	SUDSKI SPOROVI	37
9.	KOMENTAR	38
IV.	PRILOG.....	39
	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	39
	Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine	42
	Izvještaj o gotovinskim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2017. godine.....	44
	(DIREKTNA METODA)	44
	Izvještaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2017. godine	46
	Pregled kredita na dan 31.12.2017. godine.....	48

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izveštaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izveštajima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja **Javnog preduzeća „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo za 2017. godinu**, koji obuhvataju Bilans stanja - Izveštaj o finansijskom položaju na kraju perioda, Bilans uspjeha - Izveštaj o ukupnom rezultatu za period, Izveštaj o novčanim tokovima - Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o promjenama na kapitalu i Bilješke uz finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo **Javnog preduzeća „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo** odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Bilješkama uz finansijske izveštaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izveštaji **Javnog preduzeća „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo** ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izveštajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izveštajima uslijed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izveštaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izveštaja. Revizor također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za mišljenje s rezervom:

1. Društvo na dan 31.12.2017.godine, kao ni na datume prethodnih izveštaja, nije izvršilo mjerjenje nadoknadive vrijednosti sredstava u skladu sa zahtjevima MSFI. Društvo je u finansijskim izveštajima iskazalo nekretnine, postrojenja i opremu u upotrebi koja je najvećim dijelom stečena prilikom formiranja jedinstvenog preduzeća od interesa za Federaciju BiH kada je priznata po trošku sticanja umanjenom za obračunatu amortizaciju zaključno sa 31.12.2001. godine. Posljedica navedenog je da se knjigovodstvena vrijednost, nekretnina, postrojenja i opreme u upotrebi može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Standarda (tačka 6.2.1 Izveštaja);

-
2. Društvo nije vršilo vrednovanje, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha u upotrebi u skladu sa MRS 2 – Zalihe. Društvo je iskazalo zalihe u vrijednosti od 23.825.466 KM, od čega 8.374.685 KM čine zalihe sirovina, materijala i rezervnih dijelova van upotrebe, koje se u najvećem dijelu nastale demonteranjem stalnih sredstava prilikom remonta pruge i zamjene gornjeg stroja pruga. Na osnovu navedenog, zalihe nisu realno iskazane, niti se može izmjeriti efekat na finansijski rezultat (tačka 6.2.2.1 Izvještaja).

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Osnovi za mišljenje s rezervom, finansijski izvještaji **Javnog preduzeća „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo**, prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obaveza i kapitala na dan 31.12.2017. godine, rezultate poslovanja, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima **Javnog preduzeća „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo za 2017. godinu** sa značajnim zakonima i drugima propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Javnog preduzeća „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo**, je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrshodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti. Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje **Javnog preduzeća „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo za 2017. godinu**, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za negativno mišljenje:

1. Društvo na dan 31.12.2017. godine ima neizmerenih obaveza po osnovu doprinosa za PIO, zdravstvo i nezaposlenost, u ukupnom iznosu od 169.013.611 KM (obaveze iz ranijeg perioda), što nije u skladu sa članom 11. Zakona o doprinosima i članom 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa (tačka 6.2.4.2 Izvještaja);
2. Godišnji popis imovine i obaveza nije izvršen u skladu sa članom 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, u dijelu popisa zaliha materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara van upotrebe i u dijelu popisa potraživanja i obaveza na osnovu analitičkih pregleda (tačka 6.2.5 Izvještaja).

Negativno mišljenje

Prema našem mišljenju, zbog značaja stavki opisanih u Osnovi za negativno mišljenje, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izveštajima **Javnog preduzeća „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo za 2017. godinu**, nisu u skladu u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Skretanje pažnje

Bez kvalifikacije na dato mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- Društvo kontinuirano iskazuje gubitke u poslovanju (**u 2017. godini 4.230.171 KM**) što je dovelo do značajnog smanjenja kapitala i potpune nesolventnosti i nelikvidnosti. Kapital je u posljednjih 13 godina smanjen za **682.222.072 KM**, a na datum bilansa iskazane su obaveze **798.078.185 KM** i to dugoročne **488.548.698 KM**, a kratkoročne **309.529.487 KM** (u okviru kratkoročnih obaveza, obaveze prema zaposlenima iskazane su **190.560.742 KM**), dok su tekuća sredstva samo **72.361.587 KM**. Ovakva situacija upućuje na postojanje značajne neizvjesnosti u vezi sa sposobnošću Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem. Radi prevazilaženja postojećih problema osnivač, Vlada FBiH i organi upravljanja Društva (Skupština, Nadzorni odbor i Uprava Društva) nisu sačinili strateški plan održivosti i unapređenja poslovanja koji bi bio provodiv u praksi. Neprovođenje Zakona o finansijskoj konsolidaciji JP „ŽFBiH“ d.o.o Sarajevo za period od **01.01.2008.–31.12.2012.** godine i Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinsaniraju putničkog i kombinovanog saobraćaja može imati uticaja na dalje poslovanje Društva (tačka 6.1.3 Izveštaja);
- Postupci djelimične privatizacije koji su za posljedicu imali smanjenje državnog, a povećanje dioničkog kapitala, nisu provedeni u skladu sa važećim propisima o privatizaciji. Navedene neusklađenosti konstatovane su i u našim prethodnim izveštajima, ali po istim nije bilo daljnih aktivnosti (tačka 6.2.3 Izveštaja).

Sarajevo, 14.09.2018. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, dipl.oec.

II. KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li je dati predmet revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriterij za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH;
- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o željeznicama FBiH;
- Zakon o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja Federacije BiH;
- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu;
- Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Opšti kolektivni ugovor za teritoriju FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.

III. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Javno preduzeće „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu Društvo) osnovano je Zakonom o željeznicama Federacije BiH¹, kojim je definisano da je njegova djelatnost od općeg interesa za Federaciju BiH. Društvo obavlja djelatnost domaćeg i međunarodnog transporta tereta i putnika, kao i održavanje, izgradnju, rekonstrukciju i modernizaciju željezničke infrastrukture, a bavi se i ostalim djelatnostima koje služe obavljanju željezničkog prevoza kao osnovne djelatnosti. Društvo posjeduje i održava željezničku infrastrukturu i željeznički vozni park. Osnivač Društva je Federacija BiH, kao većinski vlasnik sa 91,816% učešća u kapitalu i manjinski vlasnici udjela 8,184%, koji su vlasništvo stekli po osnovu djelimične privatizacije izvršene putem javnog upisa dionica. Osnivačka prava u ime osnivača državnog kapitala vrši Vlada Federacije BiH, putem Federalnog ministarstva prometa i komunikacija. Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj: 065-0-Reg-06-000614, od 28.12.2006. godine, preduzeće je registrovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću.

Skraćeni naziv Društva je: JP „ŽFBiH“ d.o.o. Sarajevo

Društvo je organizovano kao jedinstveni pravni subjekt, a posluje putem dvije funkcionalne cjeline koje nemaju pravni subjektivitet, i to:

- Željeznička infrastruktura (u daljem tekstu - Infrastruktura), u okviru koje se vrši održavanje, modernizacija i izgradnja građevinskih objekata, elektrotehničkih postrojenja, kao i funkcije osiguranja i sigurnosti željezničkog prometa, a čine je postrojenja koja pripadaju glavnim i sporednim prugama, izuzimajući kolosjeke radionica, depoa i industrijskih kolosjeka i ista je u 100% vlasništvu Federacije BiH
- Željeznički operator (u daljem tekstu - Operator), čija je osnovna djelatnost pružanje željezničkih i ostalih transportnih usluga za robu i putnike, koji je u državnom vlasništvu 51%, dok je preostalih 49% kapitala privatizirano.

Poslovi kojima se ostvaruju zajedničke funkcije i kojima se obezbjeđuje jedinstveno funkcionisanje, obavljaju se u okviru Zajedničkih poslova. Na osnovu Zakona o željeznicama Federacije BiH izvršena je knjigovodstvena podjela imovine i obaveza između Infrastrukture i Operatera, dok je finansijsko izvještavanje na nivou jedinstvenog pravnog subjekta, Željeznica FBiH.

Djelatnost Društva disperzirana je na prostoru Federacije BiH i poslovne aktivnosti obavljaju se putem organizacionih dijelova u sjedištu i izvan sjedišta (Sarajevo, Mostar, Tuzla, Zenica i Bihać).

Društvo ima 100 % vlasničke udjele u sljedećim društvima:

- “Olimpik turs” d.o.o. Sarajevo, društvo za ugostiteljstvo i turizam
- “Zavod za zdravstvenu zaštitu radnika u saobraćaju” d.o.o. Sarajevo

Unutrašnja organizacija i način rada Društva utvrđeni su Pravilnikom o radu, čiji sastavni dio čini Sistematizacija radnih mjesta, a koji je u primjeni od 01.03.2017. godine.

Pravilnikom o radu Društva, uređen je način rada i rukovođenja Društвом, te opis radnih mjesta. Istim su sistematizovana radna mjesta za 4.275 izvršioca, a na dan 31.12.2017. godine bilo je 3.293 zaposlenika. Tokom 2017. godine, Društvo je napustilo 178 zaposlenika, a istovremeno je primljen 61 zaposlenik na neodređeno vrijeme.

Organji upravljanja u Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava.

Upраву Društva čine predsjednik Uprave – Generalni direktor i pet izvršnih direktora. Predsjednik uprave je Enis Džafić, imenovan Odlukom Vlade FBiH o davanju prethodne saglasnosti Nadzornom odboru, dana 05.11.2015. godine, nakon čega je Nadzorni odbor, 23.11.2015. godine donio Odluku o imenovanju na mandatni period od četiri godine. Izvršnim direktorima mandat je istekao u februaru 2017. godine, zbog čega je Nadzorni odbor 22.02.2017. donio Odluku o razrješenju vršioca dužnosti članova Uprave zbog isteka mandata (izvršnih direktora), kada je donesena Odluka o imenovanju istih kao vršioca dužnosti na mandatni

¹Sl. novine FBiH broj:41/01, 25/12

period od 6 mjeseci, odnosno do okončanja konkursne procedure. Na sjednici Nadzornog odbora od 12.07.2017. godine razmatrani su izvještaji konkursne komisije za izbor i imenovanje članova Uprave i rang lista i isti su proslijeđeni Vladi FBiH na dalje postupanje. Do okončanja revizije nije izvršeno imenovanje članova Uprave, tako da Društvo od 21.08.2017. godine posluje bez izvršnih direktora.

Skupštinu Društva čine opunomoćenici imenovani od strane Vlade FBiH i sitni dioničari. Skupština je u 2017. godini održala četiri sjednice. Na sjednici održanoj 20.12.2017. godine usvojeni su Godišnji izvještaj o poslovanju za 2016. godinu, zajedno sa setom finansijskih izvještaja, Izvještaja neovisnog revizora i donesena je odluka o pokriću gubitka za 2016. godinu na teret osnovnog kapitala.

Nadzorni odbor se sastoji od sedam članova i čine ga: Jadranko Stojkić – predsjednik, Šefkija Botonjić-član, Dalfina Bošnjak – član, Jasmina Hadžić - član, Suad Hasanović – član, Vanja Pirgić – član i Adnan Bunjo-član ispred malih dioničara. Članove Nadzornog odbora imenovala je Skupština Društva 20.10.2016. godine uz prethodno dobijanje Odluke Vlade FBiH o davanju prethodne saglasnosti za imenovanje od 16.09.2016. godine, na mandatni period od 4 godine.

Odbor za reviziju sastoji se od tri člana i formiran je Odlukom Skupštine Društva od 15.12.2015. godine na period od 4 godine, a čine ga Fikreta Bešović - predsjednik, Ivanka Drmač - član i Sadija Sinanović - član.

Sjedište Društva je u Sarajevu, u ulici Musala broj 2.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Javnog preduzeća „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo za 2017. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja plana. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od novembra 2017. godine do jula 2018. godine, sa prekidima.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) je izvršio finansijsku reviziju Društva za 2015. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Društvo je postupilo u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Uvidom u preduzete aktivnosti, te analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Vlada FBiH i organi upravljanja Društva usvojili su Plan poslovanja Društva za 2017. godinu;
- 2) Prihodi se priznaju u skladu sa tačkom 22. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i MRS 18- Prihodi;
- 3) Sve okončane investicije su aktivirane i evidenirane na poziciji stalnih sredstava u upotrebi;
- 4) Društvo je u 2017. godini preispitalo korisni vijek upotrebe materijalne i nematerijalne imovine odnosno važeće amortizacione stope;
- 5) Imovina iznajmljena trećim licima evidentirana je u skladu sa zahtjevima MRS 40 - Ulaganja u nekretnine;

- 6) Isknjiženi su zamijenjeni rezervni dijelovi u skladu sa zahtjevima MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema;
- 7) U Bilješkama uz finansijske izvještaje Društva za 2017. godinu objavljeno je postojanje ograničenja vlasništva na nekretninama, postrojenjima i opremi koje su založene kao garancija za preuzete obaveze;
- 8) Softverska aplikacija je dorađena u dijelu iskazivanja ročne strukture potraživanja.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Obavljanje aktivnosti vezano za obezbjeđenje dokaza o vlasništvu, procjeni i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova;
- 2) Usklađivanje osnovnog kapitala iskazanog u finansijskim izvještajima sa upisanim osnovnim kapitalom u sudskom registru.

Nerealizovane preporuke

- 1) Radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata, izvršiti vrednovanje, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha u skladu sa MRS 2 – Zalihe;
- 2) Radi prevazilaženja postojećih problema osnivač, Vlada FBiH i organi upravljanja Društva (Skupština, Nadzorni odbor i Uprava Društva) moraju sačiniti strateški plan održivosti i unapređenja poslovanja koji bi bio provodiv u praksi;
- 3) Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti za takva sredstva u skladu sa zahtjevom MRS 36 - Umanjenje imovine;
- 4) Organi upravljanja (Uprava, Nadzorni odbor i Skupština) zajedno sa resornim Ministarstvom prometa i komunikacija moraju uložiti maksimalan angažman u realizaciji Zakona o finansijskoj konsolidaciji JP „ŽFBiH“ d.o.o Sarajevo za period od 01.01.2008.–31.12.2012. godine i dosljednoj realizaciji Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja kako bi Društvo moglo izmiriti dio nagomilanih obaveza i nastaviti vremenski neograničeno poslovanje;
- 5) Preispitati osnov za promjenu vlasničke strukture kapitala uključivanjem i nadležnih organa;
- 6) Obaveze po osnovu neuplaćenih doprinosa vezano za plate za period od 2000.-2016. godine isplaćivati u skladu sa članom 11. Zakona o doprinosima i članom 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa;
- 7) Godišnji popis imovine i obaveza, odnosno usklađivanje iskazanih stanja sa stvarnim stanjem vršiti u skladu sa članom 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Reviziju finansijskih izvještaja Društva za 2017. godinu izvršila je revizorska kuća „BDO BH“ d.o.o. Sarajevo i dato je mišljenje s rezervom.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Rukovodstvo Društva je odgovorno za uspostavljanje sistema internih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcionisanje sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture

i donošenje kvalitetnih internih akata. Organizacija Društva utvrđena Statutom, detaljno je razrađena Pravilnikom o radu, u okviru kojeg je posebno uređena i sistematizacija poslova i radnih mjesta.

Društvo je donijelo značajan broj internih akata kojima su uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka, kao što su Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama; Pravilnik o finansijskom poslovanju, Pravilnik o investicijama, Pravilnik o nabavci robe i vršenju usluga i ustupanja radova, Pravilnik o popisu i drugi. Međutim, naprijed navedeni interni akti nisu bili dovoljni da se uspostavi funkcionalan sistem internih kontrola, što je dovelo do određenih propusta, a koji se odnose na sljedeće: nije vršena procjena vrijednosti stalnih sredstava u skladu sa MRS 36 - Umanjenje vrijednosti sredstava; nije vršena procjena neto ostvarive vrijednosti zaliha u skladu sa MRS 2 - Zalihe; nema vlasništvo nad svim nekretninama koje koristi i koje su iskazane u poslovnim knjigama; softversko rješenje ne prati adekvatno ročnu strukturu zaliha.

Za naprijed navedene nedostatke i slabosti u funkcionisanju sistema internih kontrola date su preporuke u dijelovima Izvještaja u kojima su šire obrazložene spomenute aktivnosti.

S obzirom na konstatovane nepravilnosti u funkcionisanju sistema internih kontrola, Društvo nije u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH² i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³ dizajniralo i implementiralo sistem internih kontrola po COSO modelu. U skladu sa navedenim Zakonom, Društvo je samo sačinilo godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2017. godinu i odredilo koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu.

Preporuka:

- ***Sistem internih kontrola uspostaviti u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.***

Interna revizija

Odjel za internu reviziju se sastoji od tri zaposlenika Društva, a direktor je Šarak Aida koja nije zaposlenik Društva i imenovana je Odlukom Odbora za reviziju 24.03.2016. godine na mandatni period od četiri godine. Odjel za internu reviziju sačinio je Program rada i Studiju rizika za 2017. godinu. Odjel je tokom 2017. godine sačinio 8 Izvještaja koji su se odnosili na reviziju obaveza, reviziju javnih nabavki, reviziju željezničkih propisa, reviziju potraživanja i novčanih sredstava, reviziju prihoda za finansiranje željezničke infrastrukture sa fakturisanjem, reviziju troškova plata i naknada zaposlenih, reviziju materijalnih sredstava u pripremi, reviziju popisa za 2016. godinu. Odjel za internu reviziju je u januaru 2018. godine sačinio godišnji Izvještaj o radu u kojem je navedeno da su u pojedinačnim izvještajima konstatovane nepravilnosti i dato ukupno 30 preporuka radi njihovog otklanjanja.

Odbor za reviziju je sačinjavao i dostavljao Upravi i Nadzornom odboru redovne izvještaje o svom radu, u kojima je informisao o provedenim revizorskim izvještajima Odjela za internu reviziju i davao svoje preporuke na osnovu sačinjenih izvještaja. U Godišnjem izvještaju o radu za 2017. godinu, konstatovano je da je Odbor za reviziju održao 10 redovnih i 3 telefonske sjednice na kojima su razmatrani Izvještaji o obavljenim revizijama Odjela za internu reviziju.

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Zakonom o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja propisano je da se planiranje finansijskih sredstava za finansiranje željezničke infrastrukture utvrđuje godišnjim i petogodišnjim planovima (srednjoročnim planovima). Nositelj planiranja je Društvo. Godišnje i petogodišnje planove, na prijedlog Vlade FBiH, odobrava Parlament FBiH. Resorno ministarstvo, u ime Federacije BiH, za obavljanje i finansiranje poslova održavanja željezničke infrastrukture, zaključuje godišnji ugovor sa Društвом, na osnovu godišnjih i petogodišnjih planova. Osnova za izradu srednjoročnog plana

² „Sl. novine FBiH“ broj:38/16;

³ „Sl. novine FBiH“ broj 06/17;

poslovanja su Pravilnik o planiranju, obaveze iz Zakona o sigurnosti željezničkog prometa⁴, Zakona o željeznicama Federacije BiH⁵ i Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranje obavljanja usluge željezničkog, putničkog i kombinovanog saobraćaja⁶, planirani obim prevoza robnog i putničkog saobraćaja, urađen na osnovu zaključenih ugovora sa komitenitima, elaborat izračuna troškova željezničke infrastrukture (usvojen od strane Vlade FBiH), procjena izvršenja plana tekuće godine, kao i poslovanje u prethodnom razdoblju.

Vlada FBiH je 13.11.2014. godine donijela Odluku kojom je data saglasnost za usvajanje Plana finansijskih sredstava za namjenu finansiranja željezničke infrastrukture za period 2014. - 2018. godina, kojom su u tom periodu predviđena sredstva u godišnjim iznosima, u rasponu od 64.199.213 KM do 68.622.836 KM. Obzirom da na istu Odluku Parlament FBiH nije dao saglasnost, u 2016. godini izvršeno je usklađivanje Plana finansijskih sredstava za namjenu finansiranja željezničke infrastrukture za period 2016.-2020. godine. Prema Planu, predviđena su nešto manja sredstva za iste namjene na godišnjem nivou, u iznosima od 62.161.300 KM do 66.622.836 KM, odnosno za 2017. godinu u iznosu 65.047.359 KM. Međutim, ni u 2017. godini Federalno ministarstvo finansija nije dalo saglasnost na predloženi plan, obzirom da u velikoj mjeri prevazilazi mogućnosti Budžeta FBiH. U mišljenju se predlaže Društvu da revidiraju svoje projekcije i dostave ih u realnim okvirima, odnosno usklade sa DOB-a za period 2017. - 2019. godine, koji je usvojila Vlada FBiH 30.06.2016. godine i u kojim je utvrđen transfer željezničkom saobraćaju u iznosu 22.000.000 KM, za svaku budžetsku godinu. Shodno tome, Budžetom FBiH za 2017. godinu odobrena su sredstva u navedenom iznosu.

Na osnovu navedenog i Srednjoročnog plana poslovanja, Uprava Društva je sačinila u decembru 2016. godine Plan poslovanja za 2017. godinu, na način da je na poziciji „Ostali poslovni prihodi“ razdvojila planirana sredstva po osnovu Prihoda iz budžeta FBiH u iznosu 21.340.000 KM i Ostali prihodi željezničke infrastrukture po ugovorima u iznosu 45.807.359 KM. Tako sačinjen prijedlog Plana poslovanja za 2017. godinu usvojio je Nadzorni odbor 31.01.2017. godine, Vlada FBiH na isti je dala saglasnosti 27.04.2017. godine, a Skupština Društva usvojila 08.06.2017. godine.

Plan poslovanja Željeznice FBiH za 2018. godinu, na prijedlog Nadzornog odbora Društva od 07.12.2017. godine i Odluke Vlade FBiH o odobravanju Plana poslovanja za 2018. godinu od 21.03.2018. godine, Skupština Društva je usvojila 08.05.2018. godine.

Srednjoročni plan razvoja J.P. „Željeznice FBiH“ za period 2018 - 2020. godina, utvrđen od strane Predsjednika Uprave Društva 12.02.2018. godine, Vlada FBiH je odobrila Odlukom od 09.05.2018. godine. **Do okončanja revizije Parlament FBiH nije razmatrao Srednjoročni plan razvoja za period 2018. - 2020. godina.**

Plan poslovanja za 2017. godinu sastoji se od Općih podataka Društva, plana poslovanja Željezničkog operatora i plana poslovanja Željezničke infrastrukture, plana nabavki i plana investicija.

Tokom godine, Sektor za plan, analizu i raspoređivanje prihoda prati izvršenje planiranih stavki, te po utvrđenom odstupanju ostvarenja od planiranog pokreće inicijativu za donošenje Rebalansa plana. Uprava Društva sačinila je Rebalans plana poslovanja u avgustu 2017. godine, koji je Nadzorni odbor usvojio 07.09.2017. godine, a Vlada na isti dala suglasnost 15.11.2017. godine. Skupština Društva navedeni rebalans usvojila je 20.12.2017. godine.

Planirani i ostvareni pokazatelji iz finansijskog plana su dati u sljedećoj tabeli:

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2016. god.	Plan za 2017. god.	Rebalans Plana za 2017.god.	Ostvareno u 2017. god.	Indeks (6/3)	Indeks (6/5)
1	2	3	4	5	6	7	8
I	Prihodi	110.715.863	163.868.753	111.690.900	118.676.586	107	169
II	Rashodi	142.095.610	163.868.753	140.003.303	122.906.757	86	88
III	Gubitak	(31.379.747)	-	(28.312.403)	(4.230.171)	14	15

Ukupno ostvareni prihodi u 2017. godini iskazani su 118.676.586 KM, što je u odnosu na planirane manje za 6.985.686 KM ili 6%, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 7.960.723 KM ili 7%. Najveći prihod je

⁴ „Sl. list RBiH“ broj: 33/95;

⁵ „Sl. novine FBiH“ broj: 41/01, 25/12;

⁶ „Sl. novine FBiH“ broj:57/03;

prihod od pruženih usluga robnog saobraćaja, kolskih dangubnina, najma po RIV-u, od pruženih usluga na pruzi, od prodanih dobara i usluga na stranom tržištu iskazani 80.223.568 KM, a koji čine 88,5% ukupnog prihoda Željezničkog Operatora.

Ukupno ostvareni rashodi za 2017. godinu iskazani su 122.906.757 KM, te su u odnosu na planirane manji za 17.096.546 KM ili 12%, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 19.188.853 KM ili 14%. U okviru ukupnih rashoda najveću stavku čine troškovi zaposlenih u iznosu od 72.103.245 KM i troškovi amortizacije 24.786.439 KM.

Prema Izvještaju o poslovanju, u 2017. godini prevezeno je 8.837.000 tona robe, što je u odnosu na isti period prethodne godine povećanje za 10.000 tona. U 2017. godini prevezeno je 355.000 putnika, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 97.000 putnika.

Društvo je za 2017. godinu iskazalo gubitak u iznosu od 4.230.171 KM, što je za 27.149.576 KM manje u odnosu na prethodnu godinu ili 86,5%.

Godišnje finansijske izvještaje za 2017. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Uprava je iste odobrila 27.02.2018. godine, a Nadzorni odbor usvojio 07.06.2018. godine. Do okončanja revizije, finansijski i ostali izvještaji o poslovanju za 2017. godinu, nisu bili predmet razmatranja Skupštine Društva.

Vezano za poslovanje Društva, potrebno je istaknuti da se Zakon o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinsaniranju putničkog i kombinovanog saobraćaja, kojim je regulisano da će se finansiranje željezničke infrastrukture vršiti iz subvencija koje će se dodjeljivati od Federacije BiH, te da će Federacija BiH osigurati finansiranje održavanja željezničke infrastrukture, sufinsaniranje obavljanja usluga željezničkog putničkog saobraćaja, sufinsiranje obavljanja usluga željezničkog saobraćaja i vanrednih usluga u prevozu robe, provodio samo djelomično, s obzirom da sredstva doznačena iz Budžeta FBiH nisu dovoljna u odnosu na stvarne troškove. Također, Zakon o finansijskoj konsolidaciji J.P. „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo za period od 01.01.2008. godine do 31.12.2012. godine nije realizovan, što ukazuje da se nije posvećivala dovoljna pažnja željezničkom saobraćaju od strane Vlade FBiH i Parlamenta FBiH.

Preporuka:

- *Intenzivirati aktivnosti prema Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija, Vladi FBiH i Parlamentu FBiH na donošenju petogodišnjih planova Društva, koji bi bili osnova za utvrđivanje elemenata vezanih za obavljanje i finansiranje poslova održavanja željezničke infrastrukture i ugovora sa preduzećem Željeznice FBiH.*

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

6.1 BILANS USPJEHA

6.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda u obračunskom periodu iskazana je kako slijedi:

	01.01. - 31.12.2017.	KM 01.01. - 31.12.2016.
PRIHODI	118.676.586	110.715.865
Poslovni prihodi	113.402.237	106.774.182
Prihodi od prodaje učinaka	86.483.716	82.135.013
Ostali poslovni prihodi	26.918.521	24.639.169
Finansijski prihodi	1.685.552	282.133
Ostali prihodi i dobici	3.210.125	3.532.204
Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	45.991	82.881
Prihodi iz osnova promjene rač. politika i ispravki greški	332.681	44.465

Računovodstvenim politikama, uskladenim sa zahtjevima standarda, uređene su politike vrednovanja i iskazivanja prihoda. Prihod je povećanje ekonomskih koristi tokom obračunskog razdoblja u obliku priliva ili povećanja sredstava ili smanjenja obaveza. Prihodi se priznaju u finansijskim izvještajima u trenutku ispostavljanja faktura za izvršene usluge, a budžetski prihod u visini naplaćenog prihoda do trenutka

sastavljanja finansijskih izvještaja. Cijene usluga prevoza putnika i stvari utvrđene su Cjenovnikom za prevoz putnika u unutrašnjem saobraćaju i Tarifa za prevoz stvari u unutrašnjem i međunarodnom saobraćaju. Za usluge prevoza u tranzitu potpisani je Protokol predstavnika Željeznica FBiH i Željeznica RS o komercijalnom nastupu na tržištu transportnih usluga, a za prevoz putnika u međuentitetskom saobraćaju utvrđena je Tarifska ponuda Željeznica FBiH i Željeznica RS kojom su utvrđena kilometarska odstojanja i cijene od stanica Željeznica FBiH do tarifskog sjedišta sa Željeznicama RS i obratno.

6.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi iskazani su 113.402.237 KM i u odnosu na prošlu godinu su veći za 6.628.055 KM ili 5,7%. Poslovni prihodi odnose se na prihode od prodaje učinaka na domaćem tržištu, prihode od premija, subvencija, poticaja i sl., prihode od zakupa, prihod od donacija, ostale prihode po drugim osnovama i prihode od naplate štete.

Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu iskazani su 86.483.716 KM, od koji su najznačajniji:

- prihodi od prodatih usluga fakturisanog robnog saobraćaja 74.082.149 KM, po osnovu posebno sklopljenih Ugovora sa kupcima od kojih su najveći Elektroprivreda BiH sa kojom je ostvaren promet u ukupnom iznosu 24.584.189 KM, Global Ispat Koksna industrija Lukavac 20.972.398 KM, Arcelor Mittal 18.088.878 KM, Sisecam Lukavac 1.405.942 KM, Tvornica cementa Kakanj 1.140.737 KM;
- prihodi od prodaje usluga putničkog saobraćaja 1.407.988 KM (gotovinske uplate na staničnim blagajnama);
- prihodi od ostalih željezničkih uprava po kontokorentu na osnovu najma željezničke infrastrukture 2.729.215 KM. Sektor Kontrole prihoda Društva mjesečno dostavlja Sektoru za finansijske poslove nalog za knjiženje za kontokorentni obračun, na osnovu obračuna drugih željeznica i Društva. Nalozi se odobravaju od strane direktora sektora kontrole prihoda. Najveći prihodi ostvareni sa Srbija Cargo 1.403.640 KM i Slovenske željeznice 125.922 KM;
- prihod od pruženih usluga na pruzi (vuča vozova) 1.890.347 KM, od čega Željeznice RS učestvuju sa 1.748.643 KM;
- prihodi od najma teretnih kola Željeznicama RS 516.626 KM;
- prihodi od ostalih transportnih usluga (vaganje na kolskoj vazi) 587.085 KM.

Prihodi od premija, subvencija, poticaja iskazani su 21.340.000 KM. Čine ih doznačena sredstva iz Budžeta FBiH, a odnose se na prihod za finansiranje održavanja željezničke infrastrukture 19.240.000 KM i sufinansiranje obavljanja usluga željezničkog putničkog i kombinovanog saobraćaja 2.100.000 KM. Navedeni prihodi ostvareni su po osnovu Programa utroška sredstava tekućeg transfera „Subvencije javnim preduzećima - Transfer Željeznicama FBiH“ utvrđenog Budžetom FBiH za 2017. godinu odobrenog Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija⁷. U skladu sa tim, Društvo je sa resornim ministarstvom 29.05.2017.godine potpisalo Ugovor za finansiranje održavanja željezničke infrastrukture, a 24.07.2017. godine, Ugovor o sufinansiranju obavljanja usluga željezničkog putničkog i kombinovanog saobraćaja u istim iznosima u kojima su odobrena sredstva iz Budžeta FBiH za 2017. godinu. Društvo je u skladu sa zaključenim Ugovorima, u cilju pravdanja namjenski utrošenih sredstava doznačenih iz Budžeta FBiH za 2017. godinu, sačinilo godišnje Izvještaje o namjenskom utrošku sredstava kao i zbirne konačne situacije ukupno uloženih sredstava i izvršenih radova, u sklopu kojih je i pravdanje doznačenih sredstava iz Budžeta FBiH za 2017. godinu. Vezano za izvršene radove na održavanju željezničke infrastrukture u konačnoj situaciji koja je sačinjena 19.04.2018. godine konstatovano je da su ukupno izvršeni radovi iznosili 33.012.357 KM i isti su znatno veći od odobrenih sredstava iz Budžeta FBiH za 2017. godinu. U dostavljenoj konačnoj situaciji pravdaju se doznačena sredstva iz Budžeta FBiH za 2017. godinu u iznosu od 19.240.000 KM, a razlika od 13.772.357 KM predstavlja troškove koje je Društvo utrošilo na realizaciji radova održavanja željezničke infrastrukture. **Potrebno je istaći da navedena situacija nije ovjerena od strane naručioca posla, odnosno Ministarstva prometa i komunikacija. Također, nije prezentirana dokumentacija da je Društvo poduzimalo aktivnosti prema resornom ministarstvu kako bi se za radove koji su izvršeni iznad ugovorenog iznosa**

⁷ „Sl. novine FBiH“ broj: 13/17

obezbjedila adekvatna saglasnost. S obzirom da okončana situacija nije ovjerena od strane resornog ministarstva, nije postupljeno ni u skladu sa članom 4. sklopljenog ugovora u kojem je utvrđeno da će o razlici između iznosa ovjerenih okončanih situacija izvršenih radova i usluga i iznosa doznačenih finansijskih sredstava za namjene finansiranja održavanja željezničke infrastrukture za 2017. godinu informisati Vlada FBiH, koja vrši ovlaštenja u Društva na osnovu učešća državnog kapitala.

Izvještaj o namjenskom utrošku sredstava po Ugovoru o sufinansiranju obavljanja usluga željezničkog putničkog i kombinovanog saobraćaja dostavljen je 19.02.2018. godine resornom ministarstvu gdje je dat konačni obračun troškova saobraćaja koji je iznosio 6.796.018 KM, ostvareni prihodi po tom osnovu iznosili su 1.151.228 KM, dobivena subvencija iz Budžeta FBiH 2.000.000 KM, tako da je ostalo nepokriveno 3.644.790 KM troškova.

Prihodi su priznati na osnovu ispostavljenih faktura Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija, u visini odobrenih sredstava iz Budžeta FBiH.

Na osnovu naprijed navedenog, potrebno je istaći da se Zakon o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja, provodio samo djelimično, s obzirom da sredstva doznačena iz Budžeta FBiH nisu dovoljna u odnosu na stvarne troškove, da okončane situacije nisu ovjerene od strane resornog ministarstva, kao i da se nisu u potpunosti poštovale odredbe sklopljenih ugovora, što je imalo uticaja na poslovanje Društva. Radi prevazilaženja navedenih problema, potrebno je da Društvo, zajedno sa osnivačem, Vladom FBiH, Parlamentom FBiH i resornim ministarstvom, poduzme dodatne aktivnosti u cilju donošenja petogodišnjeg plana poslovanja, koji bi bio osnova za utvrđivanje elemenata vezanih za obavljanje i finansiranje poslova održavanja željezničke infrastrukture i sufinansiranja putničkog i kombinovanog saobraćaja, što je šire pojašnjeno u tački 5. Izvještaja.

Preporuka:

- *Potrebno je poduzeti aktivnosti da se prije ulaganja sredstava i izvođenja radova na održavanju željezničke infrastrukture, obezbijedi odgovarajuću saglasnost Federalnog ministarstva prometa i komunikacija u čijoj je nadležnosti realizacija sklopljenih ugovora i ovjera konačnih situacija.*

Prihodi od pružanja usluga zakupa i najamnina iskazani su 2.604.313 KM, a čine ih najvećim dijelom prihodi od zakupa lokomotiva u inostranstvu 803.650 KM, zakupa zemljišta 488.219 KM, zakupa poslovnih prostora 412.180 KM, zakupa kola u zemlji 726.822 KM, zakupa kola u inostranstvu 115.519 KM, zemljišta 538.743 KM i zakup prostora 364.831 KM.

Prihodi od donacija iskazani su 1.803.623 KM i odnose se na prihod od donacija u stalnim sredstvima, koji se odnosi se na prenos pripadajućeg dijela odloženih prihoda knjiženih na konta dugoročnih razgraničenja, u visini obračunate amortizacije, shodno zahtjevima iz MRS 20 – Računovodstveno obuhvatanje državnih donacija i objavljivanje državne pomoći.

Ostali poslovni prihodi iskazani su 1.170.585 KM i najvećim dijelom odnose se na prihode od pružanja usluga opravki vagona u Centralnoj radionici – Održavanje šinskih vozila Rajlovac u iznosu od 1.064.670 KM. Najveće opravke vagona rađene su za Elektroprivredu BiH 517.452 KM, Arcelor Mittal 441.920 KM i Aluminij Mostar 78.470 KM.

6.1.1.2 Finansijski prihodi

Finansijski prihodi iskazani su u iznosu od 1.685.552 KM i u najvećem dijelu odnose se na prihode uplaćene od EUROFIME Švicarska (organizacija od javnog interesa, a čine ih željeznice njenih država članica). Društvo je 22.02.2017. godine dobilo od EUROFIME dopis kojim se obaveštava da je na Generalnoj Skupštini održanoj 30.12.2016. donesena Odluka o konačnoj raspodjeli dionica u vlasništvu željeznica bivše Jugoslavije. Na osnovu tog odobrenja, Odbor direktora EUROFIME je odobrio isplatu odgovarajućih naknada željeznicama bivše Jugoslavije, od čega se na Željeznice FBiH odnosi 735.753 CHF, odnosno 1.314.282,21 KM koje su uplaćene Društву 11.05.2017. godine. Osim naprijed navedene Odluke o konačnoj raspodjeli dionica i Godišnjeg izvještaja o poslovanju EUROFIME za 2016. godinu, Društvo ne raspolaže nikakvom dokumentacijom kojom bi se potvrdio osnov nastanka navedene uplate i njenog iskazivanja na poziciji prihoda.

Ostali finansijski prihodi odnose se na prihode od zateznih kamata 203.590 KM, prihodi od kamata za kašnjenje sa plaćanjem po Zakonu o finansijskom poslovanju⁸ 119.955 KM, pozitivne kursne razlike po kreditima 46.437 KM.

Preporuka:

- **Nastaviti aktivnosti u dijelu utvrđivanja osnova za uplatu doznačenih sredstava od EUROFIME po konačnoj raspodjeli dionica u vlasništvu željeznica bivše Jugoslavije.**

6.1.1.3 Ostali prihodi

Ostali prihodi i dobici iskazani su 3.210.125 KM i odnose se najvećim dijelom na prihode od naplaćenih otpisanih potraživanja 808.749 KM, prihodi po osnovu prodatog kasiranog materijala 713.112 KM, prihodi od otpisanih obaveza dobavljača 119.076 KM, prihode po osnovu ukidanja rezervisanja za sudske sporove 73.866 KM, uknjiženje vagona 567.563 KM, uknjiženje objekata željezničkog saobraćaja 55.000 KM, viškove konstatovane popisom 84.618 KM koji se najvećim dijelom odnose na višak materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara u Radionici Dobošnica koja je kupljena od Porezne uprave u 2016. godini i prihode od prodaje opreme 371 KM.

6.1.1.4 Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki greški

Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki greški iskazani su 332.681 KM i odnose se na prihode po osnovu više knjiženih troškova iz ranijih godina 138.297 KM, koji se najvećim dijelom odnose na više ukalkulisane troškove po osnovu međunarodnog prevoza tereta po međusobnom usaglašavanju sa Željeznicama RS za 2016. godinu. Trošak je ukalkulisan u 2016. godini, ali kod konačnog fakturisanja pojavile su se određene razlike koje se knjiže u korist prihoda po osnovu više knjiženih troškova iz ranijih godina. Na ovoj poziciji iskazani su i naknadno utvrđeni prihodi od čega se na Srbija Cargo odnosi 134.714 KM, Aluminij Mostar 28.462 KM i Željeznice RS 25.916 KM po osnovu usaglašavanja stanja po kontokorentima nakon ispostavljenih konačnih obračuna.

6.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su rashodi kako slijedi:

	KM	01.01.-31.12.2017.	1.01.-31.12.2016
RASHODI		122.756.168	141.977.793
Poslovni rashodi:		119.221.817	136.376.529
Materijalni troškovi		14.074.843	15.265.238
Troškovi plata i ostalih ličnih primanja		72.103.244	76.062.284
Troškovi proizvodnih usluga		5.913.549	6.645.294
Amortizacija		24.786.439	35.882.279
Troškovi rezervisanja		672.224	758.163
Nematerijalni troškovi		1.671.518	1.763.271
Finansijski rashodi		1.938.584	2.649.795
Ostali rashodi i gubici		1.508.939	1.941.781
Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda		86.828	1.009.688

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su 119.221.817 KM, a čine ih: materijalni troškovi, troškovi plata i ostalih ličnih primanja zaposlenika, troškovi proizvodnih usluga, amortizacija, nematerijalni troškovi.

⁸ „Sl. novine FBiH“, broj: 48/16

6.1.2.1.1 Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su 14.074.843 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 1.190.395 KM, a odnose se najvećim dijelom na: utrošenu energiju i gorivo 9.897.120 KM, utrošene sirovine, materijal i rezervne dijelove sa skladišta 3.738.474 KM i otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma 439.250 KM.

Troškove električne energije čine: utrošena električna energija za vuču preko kontaktne mreže 5.197.336 KM, gorivo za vuču vozova 2.668.916 KM, mazivo za vuču vozova 205.909 KM, utrošeno gorivo putničkih i teretnih vozila 395.731 KM, te ostala energija, otpadna ulja i slično 1.429.228 KM.

Utrošena električna energija za vuču preko kontaktne mreže iskazana 5.197.336 KM odnosi se na električnu energiju za tržišno snabdjevanje za 2017. godinu na osnovu zaključenog Ugovora sa JP „Elektroprivredom BiH“ d.d. Sarajevo. Predmet Ugovora je snabdjevanje električnom energijom i obračun i fakturisanje usluga korištenja prijenosne mreže prema utvrđenim uslovima korištenja prijenosne mreže, definisanje odnosa, prava i obaveza između Snabdjevača i Kupca koji ima status kvalifikovanog kupca električne energije.

Utrošeno dizel gorivo koje se koristi za pogon šinskih vozila iskazano je 2.668.916 KM. Društvo je uputilo prijedlog Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija dana 04.07.2016. godine za planiranu količinu dizel goriva koja će se koristiti za pogon šinskih vozila za period 01.01.2017. godine do 31.12.2017. godine u ukupnoj količini 3.448.391 litara. Vlada Federacije na sjednici održanoj 01.09.2016. godine donijela je Odluku o utvrđivanju prijedloga Upravnog odbor Uprave za indirektno oporezivanje o potrebnoj količini od 3.448.391 litara oslobođenu od cestarine za 2017. godinu. Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje na sjednici dana 31.10.2016. godine, usvojio Odluku o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća cestarina za 2017. godinu, u ukupnoj količini od 3.448.391 litara. Društvo svaki mjesec Upravi za indirektno oporezivanje dostavlja popunjeni obrazac „PUT-IV“ o nabavljenoj količini dizel goriva oslobođenog od cestarine, sa priloženim fakturama o količini nabavljenog dizel goriva. Nabavka dizel goriva u 2017. godini vršila se od dobavljača „HIFA-PETROL“ d.o.o. Sarajevo, nakon provedenog otvorenog postupka javne nabavke. Ukupno nabavljena količina dizel goriva oslobođenog od putarine za 2017. godinu iznosila je 2.273.152 litara.

Korištenje drumskih vozila vrši se u skladu sa Pravilnikom o upotrebi službenih drumskih vozila. Vozila su raspoređena po organizacionim jedinicama: Generalna direkcija i poslovna područja Sarajevo, Mostar, Zenica, Tuzla i Bihać. Za putnička vozila se izdaje mjesечni PN-4 nalog, a za teretna PN-3 nalog. Servisiranje drumskih vozila vrši se na osnovu ugovora potpisanih sa AC „Quattro“ nakon provedenog postupka javne nabavke. Dosipanje goriva u motorna vozila vrši se preko kodiranih kartica „HIFA kartica“, za svako motorno vozilo postoji kartica sa registarskom oznakom i brojem vozila. Nasuta količina goriva upisuje se na putni nalog vozila uz izdati fiskalni račun.

Za svako drumske vozilo, kao i za šinska vozila, izvršeno je normiranje potrošnje goriva. Svaki mjesec Sektor plana, analize i raspoređivanje prihoda, Upravi Društva dostavlja pregled potrošnje goriva za drumska i šinska vozila, te utvrđena odstupanja ukoliko ih je bilo za taj mjesec. Ukoliko se utvrde odstupanja, Sektor plana, analize i raspoređivanja prihoda dodatno obrazloženje i opravdanost odstupanja, te ukoliko je potrebno, komisija određena Odlukom Generalnog direktora ponovno utvrđuje normative potrošnje za vozila kod kojih je utvrđeno odstupanje. Za vučna vozila vode se evidencije pomoću Lista vučnog vozila i osoblja vuče, koji popunjava mašinovođa i pomoćnik mašinovođe, po stanicama, vremenu polaska i dolaska, Izvadnice za izdavanje u proizvodnju-potrošnju materijala (gorivo, rezervni dijelovi i sl.), Izvještaja o prijemu/izdavanju goriva prometno poslovnih područja, Zapisnika o primopredaji vučnog vozila, sa evidentiranim stanjem vučnog vozila.

Utrošeni sirovine, materijal i rezervni dijelovi sa skladišta odnose se na: rezervni dijelovi za održavanje 2.024.583 KM, troškovi sirovina i materijala 1.113.659 KM, utrošena voda 193.333 KM, te kancelarijski materijal 117.860 KM.

Otpis sitnog inventara odnosi se na otpis autoguma u upotrebi 15.135 KM, otpis službene zaštitne odjeće 320.851 KM, otpis sitnog inventara u upotrebi 103.262 KM, u skladu sa odlukama nakon obavljenog godišnjeg popisa.

6.1.2.1.2 Troškovi plata i ostalih ličnih primanja

U okviru poslovnih rashoda najznačajniji su izdaci za plate i ostala lična primanja i čine 59% poslovnih rashoda, a njihova struktura je:

	KM
Troškovi plata i ostalih primanja zaposlenih	72.103.244
Troškovi plata i naknada plata	63.876.702
Troškovi plata	55.417.302
Troškovi naknada plata	8.459.400
Ostala lična primanja	8.081.621
Troškovi službenih putovanja zaposlenih	203.712
Troškovi ostalih primanja i naknada prava zaposlenih	7.877.909
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	144.921
Troškovi naknada članovima odbora, komisija...	138.455
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	6.466

Troškovi plata i naknada plata regulisane su Pravilnikom o radu (u primjeni od 01.03.2017. godine), donesenim u skladu sa Kolektivnim ugovorom željezničara Federacije BiH, Zakonom o radu i Uputstvom o procedurama o kontroli unosa podataka i obračuna i isplate plate zaposlenika.

Tokom 2017. godine Društvo je napustilo 178 zaposlenika (penzija, sporazumno prestanak, smrt), a istovremeno je primljen 61 zaposlenik na neodređeno radno vrijeme Odlukom Uprave Društva od 09.06.2017. godine o preuzimanju radnika „Gredelj Revom“ d.o.o. Dobošnica, uz saglasnost sindikata željezničkih radnika u Federaciji BiH i BiH. Isti zaposlenici su se na dan kupovine preduzeća nalazili u radnom odnosu u tom preduzeću. Osim radnika preuzetih od Društva „Gredelj Revoz“ d.o.o. Dobošnica , nije bilo drugog prijema zaposlenika.

Prilikom obračuna i isplate plata i naknada primjenjuju se odredbe Zakona o radu, Kolektivnog ugovora željezničara Federacije BiH, Pravilnika o radu u čijem sklopu je Sistematizacija radnih mesta (sa koeficijentima složenosti radnih mesta) i ugovori o radu, zaključeni u skladu sa naprijed navedenim aktima. Pravilnikom o radu na jedinstven način su regulisane plate zaposlenika, osnovna i najniža neto plata, koeficijenti po grupama složenosti poslova, dodaci na platu, naknade plata, dodatna primanja i naknade koje terete troškove poslovanja.

Osnovna plata proizvod je neto satnice, propisane Granskim kolektivnim ugovorom, broja sati efektivnog rada u toku mjeseca i pripadajućeg koeficijenta složenosti poslova za radna mjesta (propisana Prilogom I Pravilnika o radu- Sistematizacija radnih mesta). Visina neto satnice u Društvu utvrđuje se mjesечно odlukom Generalnog direktora, a u skladu sa Pravilnikom o radu i Granskim kolektivnim ugovorom. U 2017. godini neto satnica iznosila je 2,31 KM.

Najviša neto plata isplaćena u Društvu u 2017. godini je 4.363 KM (bez minulog rada), a najniža 459 KM, dok je prosječna neto plata na nivou Društva iskazana 1.012 KM.

Mjesečna neto plata generalnom direktoru utvrđena je u visini 5 prosječnih neto plata isplaćenih u Federaciji BiH za prethodna tri mjeseca, a izvršnim direktorima 4 prosječne neto plate isplaćene u Federaciji BiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Tako utvrđene plate uvećavaju se za visinu minulog rada, što je predviđeno članom 5. stav 2. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija u FBiH i javnim preduzećima u većinskom vlasništvu Federacije BiH⁹.

Troškovi službenih putovanja zaposlenih iskazani su 203.712 KM. Najveći dio se odnosi na troškove dnevnicu za službena putovanja u zemlji 46.205 KM, dnevnicu za službena putovanja u inostranstvu 76.002 KM i troškove smještaja na službenom putovanju u inostranstvu 27.829 KM. Visina dnevica za službena putovanja u zemlji i inozemstvu isplaćuje se na način propisan za federalne organe uprave.

Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih iskazani su 8.081.621 KM, a čine ih:

Naknade za topli obrok iskazane su 5.389.390 KM, a isplaćuju se na osnovu člana 187. Pravilnika o radu u visini od 8,30 KM dnevno.

⁹ "Sl. novine FBiH", broj: 12/09"

Naknade za prevoz na posao i sa posla iskazane su 1.299.955 KM, a obračunavaju se u skladu sa Pravilnikom o radu, u visini od 50% cijene prevoza mjesecne karte-kupona, pod uslovom da je udaljenost od mjesta stanovanja do mjesta rada veća od 3 km, odnosno gdje nema pogodne željezničke veze, a udaljenost je veća od 30 km, radniku se isplaćuju troškovi prevoza sredstvima javnog drumskog saobraćaja u visini od 70%. Naknade za kilometražu iskazane 746.192 KM (putni troškovi voznog osoblja) isplaćuju se radnicima u skladu sa Pravilnikom o radu i iznosi 4% od dnevnice, a najmanje 1,60 KM za službeno putovanje u zemlji, za svaki sat proveden na putovanju, a koji ne ostvaruju pravo na topni obrok.

Naknade za otpremnine prilikom odlaska u penziju iskazane su 618.520 KM, a obračunate su za 152 zaposlenika u visini od pet prosječnih plata ostvarenih u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, a u skladu sa članom 171. Pravilnika o radu.

Pomoći za liječenje i smrtni slučajevi iskazane su 284.628 KM, a isplaćuju se na osnovu Odluke Generalnog direktora i Pravilnika o radu Društva.

Naknada za odvojeni život iskazana 139.978 KM isplaćuje se na osnovu člana 223. Pravilnika o radu za vanredne ili hitne potrebe rada koje zahtjeva premještaj na drugo radno mjesto van mjesta prebivališta porodice, u visini od 50% prosječne mjesecne plaće isplaćene u Federaciji BiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Troškovi naknada članovima odbora i komisija iskazani su 138.455 KM i odnose se na isplate naknada članovima Nadzornog odbora od 83.393 KM, članovima Odbora za reviziju 36.233 KM, naknada direktoru Odjela za internu reviziju 10.045 KM sa pripadajućim porezima i doprinosima.

Mjesečna naknada za rad predsjednika i članova Nadzornog odbora regulirana je Ugovorima i Odlukom Skupštine Društva od 20.10.2016. godine u iznosu od 70% od iznosa dvije prosječne neto plate isplaćene u FBiH u posljednja tri mjeseca predsjedniku Nadzornog odbora, a članovima 80 % od naknade predsjednika, uz pisano saglasnost resornog Federalnog ministarstva prometa i komunikacija.

Mjesečne naknade Odboru za reviziju prema Odluci Skupštine Društva od 15.12.2015. godine, utvrđene za predsjednika u iznosu od 70% od utvrđene mjesecne naknade predsjednika Nadzornog odbora, a članovima 70% od iznosa mjesecne naknade člana Nadzornog odbora.

Direktoru Odjela za internu reviziju u skladu sa Odlukom o imenovanju od 24.03.2016. godine i Ugovora o angažmanu pripada naknada u visini od 70% od utvrđene mjesecne naknade predsjednika Nadzornog odbora. Tokom 2017. godine Nadzorni odbor je održao 20 sjednica, Odbor za reviziju 13 sjednica.

Na osnovu člana 9. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i Javnih poduzeća u većinskom vlasništvu FBiH, direktor donosi Nalog o isplati naknade za rad punomoćnicima za prisustvovanje na sjednicama u visini od 300 KM po održanoj sjednici.

Intelektualne i lične usluge iskazane su 6.456 KM, a odnose se na naknade po osnovu Ugovora o djelu (sudski vještak, aktuar isl.) 5.115 KM i naknade za izradu projekata 360 KM.

6.1.2.1.3 Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su 5.913.549 KM, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 731.744 KM, a najznačajniji odnose se na: troškove transportnih usluga 3.534.064 KM, troškovi zakupa 996.049 KM, troškovi usluga održavanja 891.633 KM (usluge održavanja rezervnih dijelova, reparacije, servisi i opravke voznih sredstava, revizije transformatora, montaže, usluge i radovi na tekućem održavanju opreme, zgrada i ostale usluge), usluge na izradi i doradi učinaka 198.575 KM (grafičke usluge, građevinske i ostale usluge i sl.), troškovi ostalih proizvodnih usluga 283.133 KM (troškovi komunalnih usluga – odvoz smeća 93.157 KM, troškovi deratizacije i dezinfekcije 44.116 KM, troškovi oglašavanja tendera 15.457 KM i sl.).

Troškovi transportnih usluga odnose se na: transportne usluge u cestovnom prometu i željezničkom saobraćaju i troškove utovara i istovara (Kreka Tuzla 1.563.398 KM, RMU Kakanj 244.606 KM, Željeznice Republike Srpske 1.351.203 KM), na osnovu sklopljenih ugovora:

- Ugovor sklopljen sa ZD Rudnici „Kreka“ broj 1751042.00 o najmu željezničke infrastrukture u čijem je vlasništvu, a koje Društvo koristi kod prevoza uglja za potrebe JP „Elektroprivrede“ d.d. Sarajevo. U sklopu kompletne usluge prevoza, dio prevoza se obavlja i preko industrijskih kolosjeka koje su

- vlasništvo ZD Rudnici „Kreka“ d.o.o. Tuzla na relacijama: Separacija rudnika Dubrave (stanica Dubrave)- stanica Ljubače (cijena naknade 0,92 KM/toni) i Separacija rudnika Šikulje (stanica Šikulje) – stanica Lukavac (cijena 0,88 KM/toni). Poslovi vezani za utovar uglja su obaveze rudnika. Fakturna se ispostavlja nakon obostranog usuglašavanja, na mjesecnom nivou;
- Ugovor broj 1751018.00 sklopljen sa ZD RMU „Kakanj“ d.o.o. Kakanj sklopljen radi najma željezničke infrastrukture vlasništvo ZD RMU „Kakanj“, a koju Društvo koristi kod prevoza uglja za potrebe JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo na relaciji stanica Kakanj – TE Kakanj i regulisanja saobraćaja vozova od strane Društva u stanici Kakanj kod prijevoza uglja, koje obavlja ZD RMU „Kakanj“ na relaciji Vrtilište – Kakanj. Cijene usluge korištenja željezničke infrastrukture iznosi 0,25 KM/t, a cijene usluga rada potrebnog broja osoblja na poslovima organizacije saobraćaja vozova (otpravnik vozova, pregledač kola i skretničar) na relaciji PK Vrtilište – TE Kakanj iznosi 150,50 KM/dan. Račun od RMU „Kakanj“ se ispostavlja nakon obostrano usuglašenih prevezenu količinu, jedan put mjesечно;
 - Ugovor broj 175044.000 sklopljen između Željeznica FBiH i Željeznica Republike Srpske o komercijalnom nastupu na tržištu transportnih usluga u 2017. godini Društvo, kao i Željeznice Republike Srpske, su saglasne da se kao osnov kod ugovaranja prevoza roba željeznicom u 2017. godini koristi tabela cijena ŽFBH/ŽRS za 2017. godinu koja je sastavni dio Ugovora.

Troškovi zakupa najvećim dijelom se odnose na troškove najma teretnih vagona (RIV) u domaćem saobraćaju 943.439 KM i najam po RIV za teretna kola u međunarodnom saobraćaju 19.381 KM.

6.1.2.1.4 Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije iskazani su 24.786.439 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 11.095.840 KM ili 31%. Amortizacija se obračunava linearnom metodom otpisa stalnih sredstava za svako sredstvo pojedinačno ili njegov sastavni dio, u skladu sa Nomenklaturom stalnih sredstava sa amortizacijskim stopama i vijekom trajanja. Nadzorni odbor donio je Odluku od 23.11.2017. godine o izmjeni važećih amortizacijskih stopa stalnih sredstava, a na osnovu Zapisnika o radu Komisije za preispitivanje važećih amortizacijskih stopa, što je šire pojašnjeno u tački 6.2.1. Izvještaja.

6.1.2.1.5 Troškovi rezervisanja

Troškovi rezerviranja iskazani su 672.224 KM, a odnose se na troškove rezerviranja po započetim sudskim sporovima 207.570 KM i rezerviranja za otpremnine i druge naknade i beneficije radnika 464.654 KM, prema Izvještaju aktuara od 10.01.2018. godine, a u skladu sa MRS 19 – Primanja zaposlenih, za 2017. godinu.

6.1.2.1.6 Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su 1.671.518 KM. U okviru nematerijalnih troškova najznačajniji su: troškovi poreza, članarina, naknada i drugih dadžbina 577.779 KM (vodna naknada 193.433 KM, administrativne, sudske i ostale takse 152.009 KM), troškovi neproizvodnih usluga 329.146 KM (troškovi zdravstvenih usluga 280.779 KM, usluge revizije 12.500 KM, naknade za advokatske usluge 29.259 KM i sl.), troškovi članskih doprinosa i sličnih obaveza 258.228 KM (članarine vanjskotrgovinskim i ostalim komorama 149.380 KM, naknade za šume 61.846 KM, članarine 31.745 KM i sl.), troškovi premija osiguranja 93.830 KM, bankarske usluge 62.978 KM, troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga 296.761 KM, (troškovi fiksnih i mobilnih telefona, usluge interneta, otpreme pošte i ostale PTT usluge) troškovi reprezentacije 28.750 KM, špeditorske usluge ,preplate na službena glasila i troškovi za stručnu literaturu 24.046 KM.

Troškovi reprezentacije iskazani 28.750 KM, u odnosu na prošlu godinu manji su za 54.807 KM ili 66%, iz razloga što je Uprava Društva donijela Odluku od 31.05.2017. godine kojim se ukida trošak reprezentacije, u skladu sa članom 18. Zakona o finansijskom poslovanju, koji nalaže da se u stanju nelikvidnosti ne smiju obavljati nikakva plaćanja, osim onih koja su nužna za redovno poslovanje.

6.1.2.2 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su 1.938.584 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 711.211 KM ili 27%, a najvećim dijelom se odnose se na: rashode kamata na kredite 1.470.674 KM, rashode zateznih kamata 467.814 KM, te rashode od negativnih kursnih razlika 96 KM. Rashodi kamata u odnosu na prethodnu godinu su manji iz razloga potpisivanja Anexa Ugovora o reprogramu obaveza po kreditima u toku 2015. godine i smanjenja kamata po sindiciranom kreditu od UniCredit Banke. Reprogramom su odgođena plaćanja obaveza po kreditima do 2018. godine.

6.1.2.3 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su 1.508.939 KM, u odnosu na prethodnu godinu manji su za 432.869 KM ili 22%. Najznačajniji se odnose na: rashode po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja 743.958 KM, gubici od prodaje materijala 655.428 KM, rashodi i gubici na zalihamama i ostali rashodi 103.650 KM, te utvrđeni manjkovi 5.903 KM. Navedeno je utvrđeno Odlukom od 27.02.2018. godine o usvajanju Elaborata – Izvještaja Centralne komisije za popis i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem sredstava, prava i obaveza Društva sa stanjem na dan 31.12.2017. godine i pripadajućih ostalih Odluka, vezanih za popis.

6.1.2.4 Rashodi iz promjene računovodstvenih politika

Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijeg perioda iskazani su 86.828 KM, a odnose se na rashode po osnovu manje knjiženih troškova plata iz ratnog perioda i plata, usluga i ostalih naknadno utvrđenih rashoda.

6.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u 2017. godini iskazalo negativan finansijski rezultat (gubitak) u iznosu 4.230.171 KM, dok je u 2016. godini gubitak iznosio 31.379.746 KM.

Ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat, obzirom da Društvo:

- zalihe nije vrednovalo u skladu sa zahtjevima MRS 2 – Zalihe (tačka 6.2.2.1 Izvještaja);
- nije izvršilo procjenu umanjenja vrijednosti stalnih sredstava u skladu sa zahtjevima MRS 36-Umanjenje vrijednosti sredstava;

Nadzorni odbor Društva je na sjednici održanoj 07.06.2018. godine, donio Odluku o pokriću gubitka na teret kapitala, od čega se državni kapital smanjuje za 3.883.975 KM, a dionički kapital za 346.196 KM.

Skupština Društva, do okončanja revizije, nije donijela konačnu Odluku o pokriću gubitka za 2017. godinu.

Društvo već dugi niz godina posluje sa gubicima, što za posljedicu ima smanjenje kapitala. Samo u prethodnih trinaest godina, od izvršene djelimične privatizacije, kapital Društva smanjen je za 682.222.072 KM. Na datum bilansa iskazane su obaveze 798.078.185 KM i to dugoročne 488.548.698 KM, a kratkoročne 309.529.487 KM (u okviru kratkoročnih obaveza, obaveze prema zaposlenima iskazane su 190.560.742 KM), dok su tekuća sredstva samo 72.361.587 KM.

Ovakva situacija upućuje na postojanje značajne neizvjesnosti u vezi sa sposobnošću Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem. Zbog neblagovremenog rješavanja nagomilanih problema i višegodišnjih gubitaka, uslijed nedovoljne, neadekvatne i sistemske podrške Federacije BiH, kao većinskog vlasnika, u dijelu nepotpune i nedosljedne primjene Zakona o željeznicama Federacije BiH, Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja i neimplementacije Zakona o finansijskoj konsolidaciji JP „Željeznice Federacije BiH“ d.o.o. Sarajevo za period od 01.01.2008. do 31.12.2012. godine, pasivnosti organa upravljanja, stvorene su izuzetno velike obaveze. Društvo dugi niz godina posluje u uslovima potpune nelikvidnosti i nesolventnosti, a značajan dio nekretnina je pod hipotekama. Zakon o finansijskoj konsolidaciji JP „Željeznice Federacije BiH“, donesen radi osiguranja finansijske održivosti i stabilnosti poslovanja, nije proveden. Sredstva koja se iz Budžeta Federacije BiH godišnje doznačavaju po osnovu drugih, naprijed navedenih zakona, nedovoljna su za finansiranje održavanja željezničke infrastrukture i sufinansiranja putničkog i kombinovanog saobraćaja.

S obzirom na naprijed navedeno, sadašnje stanje, bez realnog osnova i stvorenih prepostavki za iznalaženje adekvatnog rješenja u njegovom prevazilaženju i unapređenju poslovanja, upućuje na postojanje

značajne neizvjesnosti u vezi sa sposobnošću Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem. Radi prevazilaženja postojećih problema osnivač, Vlada FBiH i organi upravljanja Društva (Skupština, Nadzorni odbor i Uprava Društva) moraju sačiniti strateški plan održivosti i unapređenja poslovanja koji bi bio provodiv u praksi.

Preporuka:

- *Potrebno je da osnivač, Vlada FBiH i organi upravljanja Društva (Skupština, Nadzorni odbor i Uprava Društva) poduzmu aktivnosti na sačinjavanju strateškog plana održivosti i unapređenja poslovanja Društva.*

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Struktura stalnih sredstava i dugoročnih plasmana na datum bilansa iskazana je:

	31.12.2017.	31.12.2016.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	1.481.104.350	1.493.906.489
Ne2materijalna sredstva	453.589	562.597
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.474.651.591	1.491.584.075
Investicijske nekretnine	5.810.470	1.569.607
Ostala (specifična) stalna sredstva	2.491	2.491
Dugoročni finansijski plasmani	186.209	187.719

Nematerijalna sredstva iskazana su 453.589 KM (nabavna vrijednosti 5.353.059KM, ispravka vrijednosti 4.899.470 KM), a odnosi se na integrisani informacioni sistem za upravljanje resursima, koji uključuje i finansijsko-računovodstveni program, aktiviran 01.01.2012. godine. Društvo primjenjuje linearnu metodu amortizacije kroz procijenjeni vijek trajanja 7-10 godina.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najveći dio stalnih sredstava. Struktura i promjene na ovoj imovini daju se u sljedećoj tabeli:

Opis	Zemljišta	Građevinski Objekti	Postroj. i oprema	Alati, pog. i kan.nam.	Transp. Sredstva	Avansi i mat.sr. u pripremi	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8
1 Nabavna vrijednost							
na dan 01.01.2017.	95.531.863	3.111.273.233	95.901.442	6.521.039	693.823.222	73.069.522	4.076.382.342
direktna povećanja u 2017.		55.000	2.206.187	100	567.564	14.214.254	16.781.084
prenos sa pripreme		3.613.453	1.742.957	68.688	925.798	(6.350.896)	0
otuđenje i rashodovanje		(699.506)	(26.936)	(1.053)	(73.321)		(800.816)
Ostalo	(4.831.158)	569.333	2.094	(2.094)		(6.121)	(5.406.612)
na dan 31.12.2017.	90.700.705	3.113.672.847	99.825.744	6.586.680	695.243.263	80.926.759	4.086.955.998
2 Akumulirana amortizacija							
na dan 01.01.2017.		2.012.268.926	78.885.157	6.261.986	492.181.515		2.589.597.584
amortizacija za 2017.		514.248	59.435	5.593	162.453		741.729
otuđenje i rashodovanje		699.506	26.936	1.053	73.321		800.816
Ostalo		1.096.471	1.166	(1.166)			1.096.471
na dan 31.12.2017.	0	2.023.382.965	81.879.427	6.347.221	500.694.793	0	2.612.304.407
3 Neto knjigovo. Vrijednost							
na dan 01.01.2017.	95.531.863	1.099.004.307	17.016.285	259.053	201.641.707	73.331.543	1.486.784.758
na dan 31.12.2017.	90.700.705	1.090.289.882	17.946.317	239.459	194.548.470	80.926.759	1.474.651.591

Zemljište iskazano 90.700.705 KM, odnosi se na poljoprivredna, građevinska i zemljišta za ostale namjene. Za iskazano zemljište, Društvo nema dokaza o vlasništvu nad istim, iako su podneseni zahtjevi za dobivanje podataka iz katastarskih ureda i sudova. Smanjenje u iznosu od 4.831.158 KM odnosi se na prekjriženje na investicijske nekretnine zemljišta izdatog u najam u skladu sa MRS 40 - Ulaganja u nekretnine.

Građevinski objekti iskazani su 1.090.289.882 KM (nabavne vrijednosti 3.113.672.847 KM, ispravke vrijednosti 2.023.382.965 KM), a čine ih objekti željezničke infrastrukture, stanične zgrade, depoi, ograde, magacini, tovarne rampe i ostali građevinski objekti uz prugu. Direktno povećanje u iznosu od 55.000 KM

odnosi se na uknjiženje procijenjene vrijednosti skretnica na području infrastrukture Tuzla koje je utvrdila Komisija za popis skretnica imenovana Odlukom Generalnog direktora od 20.09.2017. godine. Najznačajnija investicija koja je aktivirana u 2017. godini odnosi se na aktiviranje završene radionice za održavanje šinskih vozila i vuče vozova u Zenici ukupne nabavne vrijednosti 3.613.453 KM na osnovu Odluke o aktiviranju od 30.11.2017. godine, koja je donesena na osnovu Zapisnika Komisije za kolaudaciju navedene investicije. Smanjenje građevinskih objekata u 2017. godini izvršeno je za obračunatu amortizaciju 12.910.016 KM i za vrijednost rashodovanja gornjeg stroja kolosjeka 9 Zenica nabavne vrijednosti 511.960 KM i 4 skretnice na području infrastrukture Sarajevo nabavne vrijednosti 184.689 KM koji su u potpunosti amortizovani.

Postrojenja i oprema iskazani su 17.946.317 KM (nabavne vrijednosti 99.825.744 KM; ispravke vrijednosti 81.879.427 KM), a čine ih oprema za obavljanje osnovne djelatnosti (oprema za željeznički saobraćaj, viljuškari, dizalice, agregati, elektro i informatička oprema), kao i oprema za obavljanje administrativnih poslova. Direktno povećanje vrijednosti postrojenja i opreme u iznosu od 2.206.187 KM, odnosi se na preklasifikaciju rezervnih dijelova na postrojenja i opremu koji se odnose na rezervne dijelove koji su ugrađeni na Talgo garniture. Navedena preklasifikacija urađena je na osnovu preporuke neovisnog revizora, zbog čega je formirana Komisija za preispitivanje zaliha rezervnih dijelova koji se mogu okarakterisati kao stalno sredstvo. Na osnovu Zapisnika Komisije donesena je Odluka generalnog direktora od 25.10.2017. godine. Najznačajnije investicije aktivirane u 2017. godini odnose se na opravku teške pružne mašine podbjicačice kolosjeka u iznosu od 1.009.174 KM, aktiviranje polovne mašine za rešetarenje kolosjeka 598.000 KM i polovnog vagona kiper (prevrtač) 44.000 KM, za koje su donesene Odluke o uknjiženju po Zapisnicima Komisija za kolaudaciju. Smanjenje na poziciji postrojenja i opreme izvršeno je za obračunatu amortizaciju u 2017. godini 3.020.040 KM i rashodovanja po popisu zastarjele, neispravne i dotrajale opreme sadašnje vrijednosti 25.770 KM.

Alati, pogonski i kancelarijski namještaj iskazani su 239.459 KM (nabavne vrijednosti 6.586.680 KM; ispravke vrijednosti 6.347.221 KM), a čine ih razni specijalni aparati (motorne kosilice vase, fiskalne kase), mjeri kontrolni instrumenti, kancelarijski namještaj, i audio i video aparati. Povećanje na ovoj poziciji u iznosu 68.788 KM, odnosi se najvećim dijelom na nabavku kancelarijskog namještaja 35.114 KM, vatrodojavne centrale 16.048 KM i računarske opreme 8.527 KM. Smanjenje vrijednosti alata, pogonskog i kancelarijskog namještaja u 2017. godini, izvršeno je za obračunatu amortizaciju 87.454 KM i za rashodovanje po popisu zastarjelog, neispravnog i dotrajalog alata i namještaja.

Transportna sredstva iskazana su 194.548.470 KM (nabavne vrijednosti 695.243.263 KM; ispravke vrijednosti 500.694.793 KM), a čine ih lokomotive (električne, dizel-električne i dizel hidraulične), vagoni i ostala željeznička prevozna sredstva, putnički automobili i ostala transportna sredstva. Direktno povećanje na ovoj poziciji iskazano je 567.564 KM, a odnosi se na uknjiženje 18 EAS vagona procijenjene vrijednosti 201.863 KM i 43 Hbis vagona procijenjene vrijednosti 365.701 KM. Navedeni vagoni uslijed ratnih dejstava su ostali na području Srbije i Makedonije i tek u 2017. godini završen je proces vraćanja istih. Formirana je stručna komisija koja je izvršila procjenu fer vrijednosti čiji je zapisnik bio osnova za donošenje Odluke Generalnog direktora i knjigovodstveno evidentiranje. Najznačajnije investicije aktivirane u 2017. godini odnose se na investicione opravke 2 lokomotive u ukupnom iznosu 473.580 KM i investicionu opravku vagona u ukupnom iznosu 408.118 KM. Naime, navedena sredstva, koja su ranije potpuno amortizovana, su nakon redovnog opravka ponovo aktivirana na osnovu Zapisnika komisije za kolaudaciju u kojem su iskazani troškovi opravke i utvrđena nova vrijednost sredstava. Sredstva su dovedena u vozno stanje čime je produžen njihov vijek trajanja i priticanje ekonomskih koristi u Društvo. Smanjenje vrijednosti transportnih sredstava u 2017. godini, izvršeno je za obračunatu amortizaciju 8.586.599 KM i za rashodovanje dijelova lokomotive koja je bila na opravci nabavne vrijednosti 73.195 KM.

Nekretnine, postrojenja i opreme u pripremi iskazane su 80.664.738 KM, od čega su najznačajni projekti:

- **Glavna opravka pruge Sarajevo – Bradina i radovi na rehabilitaciji tunela Ivan** iskazana u iznosu od 45.967.655 KM finansiran je iz kredita EBRD (Evropske banke za obnovu i razvoj) i kredita EIB (Evropske investicijske banke). Radove na ovom projektu izvodi kompanija JV "Generale Construzioni Ferroviarie S.p.A (GCF)", Italija, po Ugovoru potpisanim 18.12.2014.

godine u ukupnom iznosu od 25.418.333 EUR-a. Realizacija ugovora počela je u decembru 2015. godine.

- **Nabavka i instalacija signalne i telekomunikacijske opreme duž željezničkog koridora Sarajevo – Bradina** iskazana u iznosu od 16.508.542 KM direktno je vezana za naprijed navedeni projekat. Projekat je finansiran iz kredita Fonda za međunarodni razvoj (OPEC). Radove na projektu izvodi kompanija „AŽD Praha“ s.r.o. Češka Republika po ugovoru potpisanim 17.12.2015. godine u ukupnom iznosu od 7.804.339 EUR-a. Realizacija ugovora počela je u julu 2016. godine
- **Nabavka niskopodnog elektromotornog voza od kompanije „Končar“ d.d. Zagreb** iskazana u iznosu od 11.044.012 KM, odnosi se na nabavku niskopodnog elektromotornog voza od kompanije "Končar" d.d. Zagreb, po ugovoru iz 2008. godine. Voz je proizведен u 2009. godini, nakon čega su uslijedila tehnička ispitivanja, u okviru kojih su se pojavili tehnički nedostaci voza i potrebe za novim mehaničkim rješenjima, ali uslijed pokrenutog arbitražnog postupka nije nastavljena realizacija. U 2018. godini Društvo je potpisalo Sporazum kojim su regulisani međusobni odnosi što je šire pojašnjeno u tački 6.2.1.2 Izvještaja.
- **Konsultantske usluge** iskazane u iznosu od 4.042.957 KM odnose se na konsultantske usluge Joint Venture AECOM INOCSA S.L.U. & AECOM Ltd & TZI Inženjering d.o.o. po ugovoru potpisanim 28.02.2013. godine između Bosansko-hercegovačke željezničke javne korporacije, Željeznica FBiH i Željeznica Republike Srpske i navedenog konsultanta. Navedeni projekat se finansira od zajma Evropske investicijske banke na osnovu regionalnog projekta obnove željeznica, a koji se odnosi na remont pruge i ugradnju potrebne sigurnosne opreme koji će se po aktiviranju investicija proporcionalno rasporediti njihovom učešću. U ovom slučaju, konsultant je angažovan na projektu opravke pruge Sarajevo – Bradina i radova na rehabilitaciji tunela Ivan Nabavka i instalaciju signalne i telekomunikacijske opreme na istoj.
- **Glavna opravka lokomotive** iskazana u iznosu 2.429.621 KM odnosi se na lokomotivu koja je imala generalnu opravku u kompaniji „Končar“ Zagreb još u 2008. godini, ali je ista zadržana kao obezbjeđenje plaćanja obaveza za nabavku niskopodnog elektromotornog voza. Po ovom predmetu Društvo je u 2018. godini potpisalo Sporazum kojim su regulisani međusobni odnosi, što je šire pojašnjeno u tački 6.2.1.2 Izvještaja.

Investicijske nekretnine iskazane u iznosu 5.810.470 KM odnose se na nekretnine koje su date u najam po osnovu sklopljenih ugovora o najmu kojim su definisane obaveze u smislu obaveznog depozita u visini tri mjesечne kirije, prefakturisanja troškova režija, uzimanja mjeničnih izjava i mjenica bez protesta, rokova plaćanja zakupa i slično. Najveći dio investicijskih nekretnina se odnosi na najam poslovnih prostora u krugu željezničkih stanica, zemljišta, magacina, stanova u okviru stanične zgrade i sl.

Dugoročni finansijski plasmani iskazani su 186.209 KM i odnose se na učešće u kapitalu povezanih pravnih lica Olimpic Turs d.o.o. Sarajevo i Zavoda za zdravstvenu zaštitu radnika Sarajevo u iznosu 42.031 KM, dugoročne kredite koji se odnose na stambene kredite date radnicima u ranijim godinama 71.745 KM i finansijska sredstva koja se odnose na obveznice FBiH, nastale po osnovu verifikacije ratnih potraživanja 72.433 KM.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se po linearnoj metodi otpisa i to za svako pojedinačno sredstvo po minimalnim stopama iz „Nomenklature sredstava koja se amortizuju i minimalne stope amortizacije“, a koje važeći Zakon o porezu na dobit priznaje u trošak perioda. Društvo je prema preporuci neovisne revizije za 2016. godinu poduzelo aktivnosti na procjeni vijeka trajanja materijalne i nematerijalne imovine. Odlukom Generalnog direktora od 29.06.2017. godine imenovana je Stručna komisija čiji je zadatak bio da preispita korisni vijek upotrebe imovine, odnosno važećih amortizacionih stopa. Komisija je sačinila detaljnu analizu važeće Nomenklature stalnih sredstava, izvršila je preispitivanje korisnog vijeka upotrebe materijalne i nematerijalne imovine po svim grupama sredstava koristeći interne i eksterne podatke, iskustva drugih željezničkih uprava u regionu, kao i preporuke neovisnog revizora i Odjela za internu reviziju. Na osnovu provedenih analiza i konsultacija sa stručnim službama Infrastrukture i Operatera, Komisija je sačinila Zapisnik u kojem je konstatovala da postoji osnov za izmjenu važećih amortizacionih stopa. Komisija je Upravi

Društva dala preporuku da se donese Odluka o izmjeni važećih amortizacionih stopa sa primjenom od 01.01.2017. godine, kao i izmjenu Nomenklature stalnih sredstava koja će biti sastavni dio Pravilnika o računovodstvenim politikama. Na osnovu toga, Generalni direktor je dana 25.10.2017. godine donio Odluku kojom se prihvata Zapisnik o radu komisije i donio Odluku o izmjeni važećih amortizacionih stopa stalnih sredstava. Nadzorni odbor je 23.11.2017. godine donio Odluku o izmjeni važećih amortizacionih stopa stalnih sredstava u kojoj je navedeno da će se izmijenjene stope amortizacije primjenjivati za obračun amortizacije za 2017. godinu. Promjenom amortizacionih stopa Društvo je u odnosu na prethodnu godinu imalo manje iskazane troškove amortizacije za 11.095.840 KM. Društvo je u Bilješkama uz finansijske izvještaje objavilo navedenu procjenu korisnog vijeka upotrebe materijalne i nematerijalne imovine pozivajući se MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške kojim je definisano da se promjene računovodstvenih procjena, odnosno efekti priznaju prospektivno u tekućem i budućim periodima na koje ta promjena utiče.

Pregled starih i izmijenjenih amortizacionih stopa dat je u narednoj tabeli:

Grupa sredstava	Stare stope (%)	Vijek trajanja (god.)	Izmjenjene stope (%)	Vijek trajanja (god.)
Nematerij.sredstva	20	5	10- 14,29	10-7
Putne staze i ostale izgrađene površine kolovoza	4-5	20-25	2,86-3,33	30-35
Kolosjeci i skretnice	3,33	30	2,5	40
Objek. na željez. prugama	4-10	10-25	3,64-9,09	27,5
Trafostanice	5	20	4,17	24
Elektrooprema	4-10	10-25	3,63-8,33	12-27,5
Oprema za SS postrojenja	11	9	9,25	10,80
Računarska oprema za upravljanje procesom rada	20	5	15	6,66
Oprema radio i telefonske komunikacije	7-12	14,3-8,33	5,88-10	10-17
Mašine za radove na gornjem i donjem stroju željezn. Pruge	10	10	6,66	15
Ostala oprema	10-20	5-10	8,33-15	6-12
Elektro oprema	4-10	10-25	3,33-9,09	11-30
Lokomotive	5	20	2,5	40
Elekt. i mot. Vozovi	6,66	15	2,5	40
Putnička kola	5	20	2,5	40
Teretna kola	3,33	30	2,5	40
Teretni džipovi i kombi vozila	14,33	7	10	10
Putnički automobili	15,5	6,45	10	10
Putnički džipovi i kombi vozila	14,33	7	10	10
Motorne drezine	8,33	12	2,5	40

Nakon izvršenih promjena stopa amortizacije vijek upotrebe stalnih sredstava za potrebe obračuna amortizacije po klasama stalnih sredstava dat je u sljedećem pregledu:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Nematerijalna sredstva	10	10
Zgrade i tuneli	50-250	0,4-2
Lokomotive i vagoni	40	2,55
Mašine	10-15	

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Društvo na datum bilansa kao ni ranijih godina, **nije vršilo procjenu** postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima iz MRS 36–Umanjenje vrijednosti sredstava. Naime, Društvo u sadašnjem obliku organizovanja posluje od 2002. godine, nakon formiranja jedinstvenog željezničkog preduzeća od interesa za Federaciju BiH. Najveći dio ove imovine priznat je po trošku sticanja umanjenom

za obračunatu amortizaciju, zaključno sa 31.12.2001. godine. U ranijim periodima ova imovina revalorizovana je prema koeficijentima zasnovanim na opštem indeksu rasta cijena industrijskih proizvoda, u skladu sa tadašnjim propisima i standardima FBiH. Objavljeni koeficijenti primjenjivali su se na nabavnu, a kasnije i na revalorizovanu vrijednost i na ispravku vrijednosti. Zbog činjenice da korišteni koeficijenti nisu bili povezani sa tržišnim vrijednostima, nego su usklađivani prema inflaciji, isti ne predstavljaju realan osnov za mjerjenje i iskazivanje stalnih sredstava, shodno zahtjevima iz MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema. Tim više, ako se ima u vidu činjenica da Društvo u prethodnim periodima nije postupilo prema zahtjevima iz MSFI, čija je obavezna primjena započela od 01.01.2006. godine, s obzirom da ranije priznate stavke i pozicije sredstava nije priznalo shodno zahtjevima iz MSFI 1 - Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, već je iste samo preuzeo u ranije priznatim iznosima. I na dan 31.12.2015. godine, kao ni na datume prethodnih bilansa, nije vršena procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrafu 9. i ostalim zahtjevima iz MRS 36 - Umanjenje vrijednosti sredstava, a posebno u vezi sa paragrafom 51. koji se odnosi na provjeru ostatka vrijednosti i vijeka upotrebe sredstava i drugim zahtjevima iz MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema. **S obzirom na naprijed navedeno, knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u upotrebi koja bi se utvrdila prema zahtjevima iz standarda može se značajno razlikovati od iskazane, radi čega se ne može potvrditi knjigovodstveno iskazana vrijednost.**

Preporuka:

- ***Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS 36 Umanjenje vrijednosti sredstava.***

Vlasništvo nad nekretninama

Sektor za imovinsko-pravne poslove posjeduje registar nekretnina, koji je zasnovan na podacima koji su dobijeni od zemljišno-knjižnih ureda nadležnih sudova na teritoriji FBiH, te podataka koji su dobijeni od nadležnih općina na teritoriji FBiH. U zemljišnim knjigama na nekretninama je upisano pravo raspolaganja, upravljanja ili korištenja, koja su postojala prema ranijim zakonima, a koji su u skladu sa Zakonom o stvarnim pravima pretvoreni u pravo vlasništva.

U pogledu usklađivanja stanja u javnim knjigama sa stvarnim stanjem, istaknut je dugotrajan postupak koji zahtijeva obezbjeđenje adekvatnih stručnih lica, radi izlaska na teren, snimanja stanja i upoređivanja sa stanjem u dokumentaciji o nekretninama, što je podloga za dalje postupanje u cilju uknjižavanja nekretnina. Kada su u pitanju nekretnine za koje se ne posjeduje dokaz o pravu vlasništva, a za koje Društvo posjeduje dokaz o pravu posjeda, moraju se provesti odgovarajući postupci kod nadležnih upravnih ili pravosudnih organa za čiju realizaciju je potrebno i više godina.

Zbog toga, Generalni direktor je 10.04.2017. godine imenovao Tim za praćenje, kontrolu, provjeru ispravnosti i uspostavljanje ažurne evidencije-registra nekretnina, čiji su vlasnici, posjednici, korisnici JPŽFBiH d.o. Sarajevo. Zadatak Tima je da uspostavi ažurne evidencije-registar nekretnina(zemljišta i objekata) čiji su vlasnici, posjednici, korisnici JPŽFBiH sa tačno naznačenom površinom svake nekretnine i usaglašavanje sa knjigovodstvenom evidencijom te da daje prijedloge za realizaciju preporuka vezanih za nekretnine JPŽFBiH iz izvještaja Ureda za reviziju institucija FBiH i izvještaja neovisnog revizora. Navedeni tim vrši kontinuirano svoje aktivnosti o čemu se sačinjavaju redovni Izvještaji.

Hipoteke i založno pravo

Društvo ima ograničenja u raspolaganju imovinom, jer je terećeno hipotekama na zemljište i poslovne objekte - zgrade na više lokacija u FBiH, u ukupno procijenjenoj vrijednosti od 1.945.536.139 KM. Hipoteke su date u korist Porezne uprave FBiH - Kantonalni porezni ured Sarajevo kao garancija za izmirenje poreznih obaveza.

6.2.2 Tekuća sredstva

6.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:

KM

31.12.2017.

31.12.2016.

ZALIHE	23.825.466	27.175.018
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	15.450.781	18.174.589
Materijal i rezervni dijelovi van upotrebe	8.374.685	9.000.429

Zalihe materijala i rezervnih dijelova početno se vrednuju po trošku nabavke, a za utrošak zaliha primjenjuje se metod prosječne cijene.

Na datum bilansa iskazane su zalihe 23.825.466 KM, a čine ih sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar 15.450.781 KM u okviru kojih je stari materijal (željezo, čelik, drvo, ulja, smola) u ukupnom iznosu 267.646 KM i materijal i rezervni dijelovi van upotrebe 8.374.685 KM.

Na datum bilansa Društvo nije vršilo procjenu neto prodajne vrijednosti zaliha sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara u skladu sa zahtjevima MRS 2 – Zalihe, iako postoje prepostavke da je vrijednost zaliha umanjena zbog oštećenja, zastarjelosti i smanjenja prodajne cijene. Navedeno su konstatovale i popisne komisije po organizacionim dijelovima Društva. Također, uvedeni SAP sistem ne podržava starosnu strukturu zaliha, a u ukviru zaliha iskazane su stare zalihe što navodi na zaključak da su zalihe koje ostaju duži vremenski period zastarile. Također, Društvo nije Računovodstvenim politikama definisalo obavezu procjene neto prodajne vrijednosti zaliha u skladu sa zahtjevima MRS 2- Zalihe. **Na osnovu naprijed navedenog zalihe sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara su precijenjene, jer Društvo na datum bilansa nije vršilo vrednovanje, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha u skladu sa MRS 2 – Zalihe**

Zalihe materijala i rezervnih dijelova van upotrebe ukupne vrijednosti 8.374.685 KM (materijal 7.565.265KM i rezervni dijelovi 809.421 KM) se najvećim dijelom odnose na materijal dobiven demontiranjem željezničke pruge. Za navedeni materijal Uprava Društva je 2016. godine formirala Komisiju za utvrđivanje jediničnih tržišnih cijena demoniranog materijala. Komisija je utvrdila da se materijal dobiven rashodovanjem može iskoristiti za prodaju trećim licima ili za vlastite potrebe (kod popravki, zamjene rezervnih dijelova i sl.) i utvrdila upotrebnu vrijednost po kojoj je materijal zadužen na zalihe.

Preporuka:

- **Radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata, izvršiti vrednovanje, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha u skladu sa MRS 2 - Zalihe.**

6.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenta na datum bilansa je sljedeća:

	31.12.2017.	31.12.2016.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	17.600.221	11.019.166
Transakcijski račun – domaća valuta	16.273.881	10.379.932
Transakcijski račun – strana valuta	1.050.548	200.616
Izdvojena novčana sredstva	252.641	417.916
Blagajne - domaća valuta	23.117	16.451
Blagajne – strana valuta	34	4.251

Transakcijski računi za unutarnji i vanjski platni promet otvoreni su u 6 banaka. Osobe ovlaštene za potpisivanje i raspolaganje sredstvima kod poslovnih banaka u Društvu su: Generalni direktor Društva i Izvršni direktor za ekonomski poslove.

Izdvojena novčana sredstva iskazana su 252.641 KM, a odnose se na izdvojena sredstva rezervisana za sudske presude po radnim sporovima i komunalnim naknadama po općinama koje nisu pravosnažne.

U Društvu je uspostavljena Glavna blagajna, blagajne poslovnih područja (Mostar, Sarajevo, Zenica, Tuzla i Bihać) i 30 staničnih blagajni. Primljena gotovina, po različitim osnovama, dnevno se evidentira u blagajne i polaže na račune poslovnih banaka. Putem glavne blagajne vršene su isplate: akontacije po osnovu službenog putovanja, reprezentacije i ostale isplate koje su nastale kao rezultat redovnog poslovanja.

Stanične blagajne se vode pri blagajnama u poslovnom području, a svoje poslovanje vode shodno odredbama Pravilnika 181 i Uputstva 182 (datiraju iz 1984. godine) o transportno računovodstvenom i blagajničkom poslovanju na željezničkim stanicama i drugih pratećih propisa koji regulišu poslove staničnog računovodstva. Staničnim blagajnama poslovnih područja se odobravaju sredstva iz blagajničkog

maksimuma blagajni poslovnih područja, u skladu sa Pravilnikom 181 i Uputstvom 182. Stanične blagajne pravdaju troškove isplaćene iz odobrenih sredstava sa blagajni poslovnih područja na osnovu vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava.

Regularnost rada blagajni kontroliše Sektor kontrole prihoda Društva i revizor blagajni (nadzorno i kontrolno osoblje), koji je u sklopu Sektora kontrole prihoda, a realizaciju transportnih prihoda preko transakcijskog računa prati i kontroliše Sektor za finansijske poslove.

Odlukom od 03.02.2017. godine utvrđen je blagajnički maksimum i uslovi i način plaćanja gotovim novcem za blagajnu u Generalnoj direkciji i blagajni u poslovnim područjima. Visina blagajničkog maksimuma u Generalnoj direkciji iznosi 10.000 KM, a u poslovnim područjima po 5.000 KM i isti se koristi za gotovinska plaćanja shodno namjenama propisanim čl. 3 Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem¹⁰.

6.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa, u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja:	KM	
	31.12.2017.	31.12.2016.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	30.935.900	35.308.674
Kratkoročna potraživanja	29.233.692	33.914.955
Potraživanja od povezanih pravnih lica	15.669.951	18.116.804
Potraživanja od kupaca u zemlji	511.898	26.515
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	11.558.710	12.621.293
Potraživanja iz specifičnih poslova	1.493.133	3.150.343
Druga kratkoročna potraživanja	0	0
Kratkoročni finansijski plasmani	80.592	119.590
Potraživanja za PDV	1.621.616	1.274.129
Aktivna vremenska razgraničenja	1.621.616	1.274.129

U skladu sa usvojenim računovodstvenim politikama, potraživanja od kupaca, države, zaposlenih i drugih pravnih i fizičkih lica iskazuju se u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima na temelju uredne isprave o nastanku poslovnog događaja i podataka o njegovoj vrijednosti.

Struktura kratkoročnih potraživanja data je u sljedećoj tabeli:

	31.12.2017.	31.12.2016.
Kratkoročna potraživanja	29.233.692	33.914.955
Potraživanja od povezanih lica	191.323	191.323
(Ispravka vrijednosti potraživanja od povezanih lica)	(191.323)	(191.323)
Potraživanja od kupaca u zemlji	20.520.808	23.887.397
(Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u zemlji)	(4.850.857)	(5.770.593)
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	1.187.939	702.556
(Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u inostranstvu)	(676.041)	(676.041)
Potraživanja iz specifičnih poslova	11.821.572	12.884.155
(Ispravka potraživanja iz specifičnih poslova)	(262.862)	(262.862)
Druga kratkoročna potraživanja	11.012.260	12.158.129
(Ispravka vrijednosti drugih kratkoročnih potraživanja)	(9.519.127)	(9.007.786)

Prosječan period koji Društvo kreditira prodaju iznosi 20 dana, nakon čega, u slučaju kašnjenja, zaračunava zakonsku zateznu kamatu od 12% godišnje. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja iskazuju se u nominalnom iznosu usklađenom za procijenjene nadoknadive iznose. Ispravka vrijednosti, odnosno rezervisanje za procijenjene nenaplative iznose potraživanja utvrđuje se u skladu sa računovodstvenim politikama na kraju obračunske godine na osnovu procjene i preporuke centralne popisne komisije i usvojenog elaborata o godišnjem popisu te na osnovu iskustva u naplati u prethodnim periodima za navedeno potraživanje.

Potraživanja od kupaca u zemlji iskazana su 15.669.951 KM i odnose se na potraživanja po osnovu fakturisanih transportnih usluga 11.743.384 KM, ostala potraživanja od kupaca 2.677.267 KM, potraživanja

¹⁰ Sl. novine FBiH broj 72/15;

po osnovu zakupa vagona i lokomotiva 1.073.802 KM i potraživanja po osnovu zakupa zemljišta, nekretnina i opreme 175.498 KM. Na datum 31.12.2017. godine najveća nenaplaćena potraživanja su: Arcelor Mittal d.o.o Zenica 3.000.829 KM, Global Ispat Koksna industrija d.o.o. Lukavac 6.113.879 KM, JP Elektroprivreda BH d.d. Sarajevo 1.908.446 KM, Željeznice Republike Srpse a.d. 1.002.856 KM i Aluminij d.d. Mostar 1.461.365 KM.

Sumnjava i sporna potraživanja od kupaca u zemlji iskazana su 4.850.857 KM i jednaka su Ispravci vrijednosti potraživanja od kupaca u zemlji, a najvećim dijelom ih čine potraživanja od CPU d.o.o. 865.809 KM (iz perioda 2004.-2009. godine), JP Ceste Federacije BIH 552.960 KM (iz perioda 2013.-2014. godine), Remont pruga 450.776 KM, TGA komerce d.o.o. 384.935 KM (iz perioda 2011. godine) i JP Elektroprivreda BIH d.d. Sarajevo 327.077 KM (iz perioda 2012.-2013. godine).

Potraživanja od kupaca u inostranstvu iskazana su 511.899 KM, a najvećim dijelom se odnose na potraživanja od kupca PPD Transport d.o.o. Zagreb 480.383 KM za zakup vagona.

Sumnjava i sporna potraživanja od kupaca u inostranstvu iskazana su 676.041 KM i jednaka su Ispravci vrijednosti potraživanja od kupaca u inostranstvu. Navedena potraživanja pretežno datiraju iz 2012. godine i odnose se na potraživanja od kupca Dubrovnik špedicija d.o.o. po osnovu usluga prevoza.

Ročna struktura potraživanja od kupaca prikazana je u sljedećoj tabeli:

Naziv	Nije dospjelo	Do 30 dana	Od 31 do 90	Od 91 do 180 dana	Od 181 do 365	Preko 365	Ukupno
Kupci u zemlji	4.078.330	2.470.723	934.481	5.051.886	2.062.501	1.072.030	15.669.951
Ino kupci	264.774	220.276	-	-	-	26.848	511.899
Ukupno	4.343.104	2.690.999	934.481	5.051.886	2.062.501	1.098.878	16.181.849

U navedenoj ročnoj strukturi najveći iznos potraživanja u kašnjenju se odnosi na potraživanja od kupca GIKIL d.o.o. Lukavac, koja su u potpunosti reprogramirana po osnovu Izjave broj 361-10-02/2017 od 04.10.2017. godine od strane Uprave navedenog kupca o dinamici izmirivanja starog duga koja je prihvaćena od strane Uprave Društva. Ukupna reprogramirana potraživanja po ovom osnovu iznose 9.242.814 KM, a zadnja rata dospijeva na naplatu zaključno sa decembrom 2018. godine. Klauzule navedene izjave su zaključno sa 31.12.2017. godine u potpunosti izmirene, a stari dug umanjen za 3.080.000 KM. Sve nove usluge koje su pružene navedenom kupcu od dana prihvatanja Izjave su fakturisane i naplaćene avansno po predračunu.

Ostatak potraživanja u kašnjenju se najvećim dijelom odnosi na potraživanja od kupca Aluminij d.d. Mostar koja su također u potpunosti reprogramirana po osnovu Izjave o izmirenju duga na rate po Zapisniku broj 04-5-355/17 od 20.09.2017 godine. Ukupna reprogramirana potraživanja po ovom osnovu iznose 1.277.780 KM, a zadnja rata dospijeva na naplatu zaključno sa 31.10.2018. godine. Klauzule navedene izjave su zaključno sa 31.12.2017. godine gotovo u potpunosti izmirene, a stari dug umanjen za 332.540 KM (iznos u kašnjenju 5 dana po dospijeću 32.540 KM uplaćen je 05.01.2018. godine). Sve nove usluge koje su pružene navedenom kupcu od dana prihvatanja Izjave su fakturisane i naplaćene avansno po predračunu.

S obzirom da Društvo obračunava zakonsku zateznu kamatu za kašnjenje u plaćanju, a navedenim reprogramima su obuhvaćene i obaveze po istoj, datumi dospijeća pojedinačnih fakturna nisu korigovani. Evidencija o plaćanju starog duga kao i ostalih klauzula navedenih sporazuma se vodi manuelno, a pregled i stanje u potpunosti odgovara iskazanim prometima i saldima na karticama glavne knjige.

Potraživanja po osnovu specifičnih poslova iskazana su 11.558.710 KM, a odnose se na: potraživanja od kupaca u zemlji po kontokorentnom obračunu 4.939.994 KM, od kojih se najveći dio odnosi na Željeznice RS a.d. Dobojski 3.792.628 KM i potraživanja od kupaca u inostranstvu po kontokorentnom obračunu 6.618.715 KM, od kojih se najveći dio odnosi na Srbija Kargo a.d. 3.594.517 KM.

Kontokorentni obračuni se vode prema „UIC“-ovom kodeksu br. 311, na način da ako u bilateralnom platnom prometu jedan ili više salda potraživanja ostanu neplaćeni, povjerilac može u cijelosti ili djelimično izravnati taj saldo ako nastane saldo dugovanja. Izravnanje se vrši na temelju najstarijeg potraživanja.

Kontokorentni račun između dvije željeznice je promjenljive prirode i dinamičan je, te se zbog toga stanje može brzo promijeniti iz potraživanja Društva od druge željezničke uprave, u njeno dugovanje. To je

jedan od osnovnih razloga zašto se kontokorenti obračun ne prebacuje na sumnjiva i sporna je upravo zbog dinamike i vrste poslovanja, gdje se Društvo u isto vrijeme javlja kao povjerilac i dužnik prema istoj željezničkoj upravi. Račun se vodi kao tekući gdje se dugovanja i potraživanja svaki mjesec zatvaraju uplatama, bilateralnim i multilateralnim kompenzacijama, a stanje se sravnjava na mjesecnom nivou.

Društvo je u 2017. godini sa navedena dva najveća kupca po osnovu kontokoretnog obračuna potpisalo sporazume o izmirenju starih dugovanja po kontokoretnom obračunu.

Sporazum o izmirenju duga sa kupcem Srbija Kargo potписан je 31.07.2017. godine na ukupan iznos od 4.621.521 KM (od toga 4.544.288 KM po osnovu Ugovora o preuzimanju duga Železnica Srbije prema Željeznicama FBiH potписанog 07.04.2017. godine između Železnica Srbije i Srbija Kargo i 77.233 KM po osnovu ugovorenih zateznih kamata po navedenom Ugovoru o preuzimanju duga). Sporazumom je regulisana otplata ugovorenog iznosa na 18 jednakih rata od kojih posljednja dospijeva na naplatu 28.02.2019. godine uz redovno plaćanje novih dospjelih obaveza. U uslovima blagovremenog ispunjavanja ugovorenih obaveza, Uprava Društva je prihvatile otpis zateznih kamata po računima obuhvaćenim ovim Sporazumom. Zakљučno sa 31.12.2017. godine po ovom sporazumu je izmireno 1.027.005 KM, u skladu sa odredbama Sporazuma.

Dug koji je nakon preuzimanja duga od strane Srbija Kargo ostao na kupcu „Železnice Srbije“ a.d. Beograd u iznosu 187.495 KM, također je u potpunosti reprogramiran po Sporazumu od 02.08.2017. godine na 20 jednakih mjesecnih rata koje su zakљučno sa 31.12.2017. godine blagovremeno izmirene.

Sporazum o izmirenju duga sa kupcem Željeznice Republike Srpske a.d. Dobojskopljen je 02.07.2017. godine u vidu Izjave kupca o izmirenju duga po Zapisniku u ukupnom iznosu od 2.972.478 KM i istim je regulisana otplata na 12 rata, od kojih posljednja dospijeva na naplatu 30.06.2018. godine. U uslovima blagovremenog ispunjavanja ugovorenih obaveza, Uprava Društva je prihvatile otpis zateznih kamata po računima obuhvaćenim ovim Sporazumom. Zakљučno sa 31.12.2017. godine po ovom Sporazumu je izmireno 1.486.249 KM u skladu sa odredbama Sporazuma.

Struktura ostalih kratkoročnih potraživanja iskazana je u sljedećoj tabeli:

	KM		
	Bruto iznos	Ispravka vrijednosti	Neto iznos potraživanja
Ostala kratkoročna potraživanja	11.275.122	9.781.989	1.493.133
Potraživanja za kamatu za kašnjenje u plaćanju	70.215	0	70.215
Potraživanja iz zajedničkih i specifičnih poslova	262.862	262.862	0
Potraživanja od zaposlenih	62.022	60.165	1.857
Potraživanja od države i državnih institucija	9.883.305	9.152.525	730.780
Potraživanja po avansima, garancijama i druga potraživnja	996.718	306.437	690.281

Potraživanja za kamatu za kašnjenje u plaćanju iskazana su u iznosu 70.215 KM i najvećim dijelom se odnose na potraživanja od kupca GIKIL Lukavac 50.401 KM. Navedene kamate su obračunate po osnovu kašnjenja u plaćanju i obuhvaćene su reprogramom potraživanja.

Potraživanja iz zajedničkih i specifičnih poslova su u potpunosti ispravljena i odnose se na sumnjiva i sporna potraživanja od kupca Dubrošped d.o.o. Dubrovnik 262.862 KM po osnovu usluga prevoza iz 2010. godine.

Potraživanja od zaposlenih iskazana su 1.857 KM i odnose se na potraživanja po osnovu usluga prevoza radnika, po osnovu akontacija za službeni put itd. Ispravljeni iznos 60.165 KM odnosi se na sumnjiva i sporna potraživanja od radnika za povrat više naplaćenih sredstava po sudskom izvršenju od Društva. Za navedeno potraživanje Društvo je pokrenulo sudski spor.

Potraživanja od države i državnih institucija iskazana su u iznosu od 730.780 KM i najvećim dijelom se odnose na potraživanja po osnovu neto naknada bolovanja preko 42 dana. U 2017. godini evidentirana je ispravka vrijednosti ovih potraživanja na teret rashoda poslovanja u iznosu od 643.720 KM za potraživanja po navedenom osnovu koja su starija od 1 godine.

Potraživanja po avansima, garancijama i druga potraživanja iskazana su u 690.281 KM (996.718 KM u brutu sa pripadajućom ispravkom vrijednosti od 306.437 KM) i najvećim dijelom se odnose na preplate dobavljača prije konačnog kontokoretnog obračuna te potraživanja po osnovu asignacije od Olimpik Tours d.o.o. Sarajevo (dug prema preduzeću Klas d.d. Sarajevo). Ispravljena sumnjiva i sporna potraživanja se najvećim dijelom odnose na potraživanja od DB Kargo po osnovu štete nastale na vagonima koja navedeni

kupac osporava, te potraživanja od kupca CPU d.o.o. za usluge zakupa iz perioda 2004.-2009. godina koja su u potpunosti utužena.

Društvo je na ime sumnjivih i spornih potraživanja po usvojenom Elaboratu o godišnjem popisu na teret rashoda otpisalo ukupno 743.958 KM, od čega se najveći dio iznosa odnosi na otpis gore navedenih potraživanja od Zavoda za zdravstveno osiguranje po osnovu bolovanja preko 42 dana starijih od godinu dana 643.720 KM. Ostatak iznosa odnosi se na otpis potraživanja od kupaca starijih od godinu dana 35.876 KM putem ispravke vrijednosti, dok su potraživanja, za koja je izvjesno da neće biti nikad naplaćena u iznosu 64.362 KM diretno zatvorena i rashodovana.

Potraživanja za ulazni PDV iskazana su 80.592 KM, a najvećim dijelom odnose se na PDV plaćen prilikom fakturisanja ino usluga za koje se ostvaruje brzi povrat.

Aktivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 1.621.616 KM i najvećim dijelom se odnose na ukalkulisani prihod po osnovu pružanja transportnih usluga 657.129 KM ukalkulisani kontokorentni prihod 964.113 KM, koji će biti fakturisani po konačnom obračunu i sravnjenju sa ostalim željezničkim operaterima u 2018. godini.

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	31.12.2017.	31.12.2016.
KAPITAL	755.387.752	759.873.450
Osnovni kapital	760.466.703	850.225.385
Nerealizovani gubici	(848.780)	(593.253)
Gubitak ranijih godina	-	(58.378.936)
Gubitak izještajne godine	(4.230.171)	(31.379.746)

Osnovni kapital iskazan je 760.466.703 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji je za 89.758.682 KM. Smanjenje osnovnog kapitala izvršeno je za pokriće gubitka iz 2015. godine u iznosu od 29.862.925 KM i akumuliranih gubitaka iz ranijih godina. Osnovni kapital iskazan u finansijskim izještajima ne odgovara osnovnom kapitalu iskazanom u sudskom registru. U aktuelnom izvodu iz sudskog registra od 09.05.2018. godine vrijednost upisanog kapitala iskazana je 815.218.177 KM. Razlika od 54.751.474 KM između iskazanog i upisanog osnovnog kapitala odnosi se na pokriće gubitka iz 2016. godine u iznosu od 31.379.746 KM i akumuliranog gubitka iz ranijih godina koji je nastao uslijed retroaktivnog aktiviranja investicija, koje su trebale biti aktivirane u prethodnim godinama. Skupština Društva je u decembru 2017. godine donijela Odluku o pokriću gubitka za 2016. godinu na teret kapitala, kao i Odluku o utvrđivanju kapitala nakon pokrića gubitka koja bi bila osnova za izmjene Statuta Društva i registracije kapitala u sudskom registru. Međutim, kako Društvo nema Upravu od 21.08.2017. godinu, koja je u skladu sa Statutom nadležna za utvrđivanje nacrta i izmjena Statuta, do danas nije usvojena Odluka o utvrđivanju nacrta izmjena Statuta Društva, a time i utvrđivanja i usklađivanja vrijednosti kapitala u poslovnim knjigama i sudskom registru.

Osnovni kapital čini kapital u državnom vlasništvu i dionički kapital. Naime, početkom 2005. godine izvršena je djelimična privatizacija. Iako Društvo u postupku privatizacije nije raspolagalo sa potpunom dokumentacijom o vlasništvu nad nekretninama, Agencija za privatizaciju u Federaciji BiH je donijela rješenje kojim je odobren upis u sudske registre izvršene privatizacije državnog kapitala putem javnog upisa dionica koji čini 5,83085 % ukupnog osnovnog kapitala. Tom prilikom odobrena je privatizacija 49% državnog kapitala Operatora, dakle, dijela Društva, dok je preostali dio Društva, Infrastruktura, ostala u državnom vlasništvu. Nastavak nepravilnosti i nezakonitosti, nastavljan je u 2007. godini. Iste godine, Odlukom Nadzornog odbora, bez pravnog i argumentovanog osnova izvršeno je povećanje učešća privatiziranog u ukupnom kapitalu sa 5,83085% na 8,184%, tako da učešće državnog kapitala u osnovnom kapitalu iznosi 91,816%. U strukturi privatiziranog kapitala najznačajnije učešće imaju: EUROPOND d.d. Tuzla 4,48%, Hadžić Zuhra 1,09%, Knežović Ivan 0,60%, Hašimbegović Nermin 0,38%, Mesić Zlatan 0,22%, PIF „BOSFIN“ Sarajevo 0,22%, BIG INVESTICIONA GRUPA d.d. Sarajevo 0,14%, i ostali sitni dioničari fizička lica. Ovakvo utvrđena struktura kapitala registrovana je rješenjem Općinskog suda u Sarajevu od 18.02.2009. godine.

Utvrđenu strukturu osnovnog kapitala ne možemo potvrditi iz razloga što postupak djelimične privatizacije nije proveden u skladu sa važećim propisima o privatizaciji i što je naknadno, bez pravnog

osnova, izvršeno povećanje učešća dioničkog u ukupnom kapitalu. Potrebno je istaći da je u 2012. godini, po instrukciji resornog ministarstva, angažovana revizorska kuća koja je nakon izvršene revizije postupka privatizacije dala preporuku „da se, imajući u vidu, utvrđene nedosljednosti i proceduralne nepravilnosti, u saradnji sa resornim ministarstvom i Agencijom za privatizaciju u FBiH, preispita opravdanost procesa i načina privatizacije, a ujedno i promjene strukture kapitala Društva i shodno tome poništi cjelokupan postupak privatizacije“. Izvještaj o izvršenoj reviziji privatizacije dostavljen je Nadzornom odboru, Ministarstvu prometa i komunikacija FBiH kao i Vladi FBiH na dalje postupanje u njihovoj nadležnosti. Navedene nepravilnosti konstatovane su i u našim prethodnim izvještajima, ali po istim nije bilo daljnih aktivnosti.

Gubitak izvještajne godine iskazan je 4.230.171 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji je za 27.149.575 KM. Uprava Društva je 26.02.2018. godine donijela Odluku o pokriću gubitka kojom je utvrđeno da će se gubitak tekuće godine pokriti na teret osnovnog kapitala.

Preporuka:

- *Potrebno je putem nadležnog Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i Vlade FBiH poduzeti aktivnosti na provjeri osnovanosti provedene djelimične privatizacije u skladu sa važećim zakonskim propisima o privatizaciji.*

6.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa, iskazane su obaveze kako slijedi:

	31.12.2017	31.12.2016
OBAVEZE	798.078.185	807.535.897
Dugoročne obaveze i rezervisanja	488.548.698	526.344.299
Dugoročna razgraničenja i rezervisanja	23.943.004	24.313.203
Dugoročne finansijske obaveze	423.036.391	456.913.590
Ostale dugoročne obaveze	41.569.303	45.117.506
Kratkoročne obaveze	307.550.043	278.975.665
Kratkoročne finansijske obaveze	81.141.106	42.762.508
Obaveze iz poslovanja	9.966.145	17.176.032
Obaveze iz specifičnih poslova	24.927.609	22.347.206
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja	190.560.742	196.095.620
Druge obaveze	16.187	15.954
Obaveze za PDV	471.443	171.908
Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	466.811	406.437
Pasivna vremenska razgraničenja	1.979.444	2.215.933

6.2.4.1 Dugoročne obaveze i rezervisanja

Dugoročne obaveze i rezervisanja iskazane su 488.548.698 KM od čega se na dugoročna razgraničenja i rezervisanja odnosi 23.943.004 KM a na dugoročne obaveze 464.605.694 KM.

Dugoročna razgraničenja i rezervisanja za troškove i rizike iskazana su 23.943.004 KM. Odnose se na rezervisanja za otpremnine 5.957.678 KM, rezervisanja za sudske sporove 2.984.925 KM, rezervisanja za donirana sredstva 14.986.444 KM i ostala rezervisanja 13.957 KM.

Rezervisanja za otpremnine izvršena su na osnovu procjene ovlaštenog aktuara, u skladu sa MRS 19 – Primanja zaposlenih i vlastitim aktima. Na osnovu Aktuarskog izvještaja sadašnja vrijednost obaveze na dan 31.12.2017. godine iskazana je 5.957.678 KM.

Rezervisanja za pokrenute sudske sporove iskazana su 2.984.925 KM i odnose se na pokrenute sporove iz radnog odnosa 2.379.484 KM i za privredne sporove 605.441 KM.

Međutim, u toku revizije dostavljeni su nam tabelarni pregledi radnih sudske sporova i ostalih sporova pokrenutih protiv Društva na dan 31.12.2017. godine. Prema dostavljenim podacima ukupna vrijednost radnih sporova protiv Društva iznosi 4.086.669 KM, a ukupna vrijednost ostalih sporova protiv Društva iskazana je 88.099.492 KM, što je pojašnjeno pod tačkom 10. Izvještaja.

Iako se radi o značajnom iznosu sudske sporove koji se vode protiv Društva, kao i zbog neizvjesnosti ishoda i trajanja postupaka, Društvo je u 2017. godini izvršilo procjenu i rezervisalo na ime sudske sporove samo 209.668 KM.

Rezervisanja za donirana sredstva iskazana su 14.986.444 KM, a najvećim dijelom ih čini vrijednost doniranih sredstava u prethodnim periodima evidentiranih u skladu sa MRS 20 - Računovodstveno obuhvatanje državnih donacija i objavljivanje državne pomoći, od čega se 6.246.130 KM odnosi na dugoročna rezervisanja za stalna sredstva, a 8.733.140 KM za ostala donirana sredstva. Ostatak od 7.174 KM se odnosi na dugoročno razgraničene prihode po osnovu prodaje stanova na kredit. U 2017. godini izvršeno je umanjenje početnog stanja ukupnih dugoročnih rezervisanja po navedenim osnovama za iznos pripadajuće amortizacije koja se odnosi na 2018. godinu 494.070 KM i to 128.405 KM za donirana stalna sredstva, 364.584 KM za ostala donirana sredstva te 1.081 KM za prihod po osnovu prodaje stanova na kredit. Navedeni iznosi za koje je izvršeno umanjenje dugoročnih razgraničenja su prebačeni na pripadajuće pozicije u bilansu za kratkoročna razgraničenja.

Dugoročne finansijske obaveze iskazane su 423.036.391 KM, a odnose se na dugoročne kredite, koje su nakon potpisanih Anekse Ugovora između Federalnog ministarstva finansija i Društva po međunarodnim kreditima od 24.11.2015. godine reprogramirane do 2018. godine.

Pregled obaveza po kreditima dat je u prilogu Izvještaja.

Krediti u otplati iskazani su 188.168.209 KM i obuhvaćaju Sindicirani kredit i kredite: „EBRD“ 944, „EIB“ 21127 i kredit Vlade Portugal. Društvo u 2017. godini nije otplaćivalo dospjelu glavnici, niti dospjelu kamatu za kredite EBRD 944 i EIB 21127, dok kredit Vlade Portugal ima grace period koji traje do 2021. godine, ali dospjele kamate, također nisu plaćene u 2017. godini. Društvo je 24.11.2015. godine potpisalo Anekse Ugovora sa Federalnim ministarstvom finansija za kredite „EBRD“ 944, „EIB“ 21127 i kredit Vlade Portugal kojim su reprogramirani planovi otplate obaveza i kamata do 2018. godine. Društvo je obaveze po kreditu koje prispjevaju u 2018. godini preknjižilo sa dugoročnih na kratkoročne finansijske obaveze. Izvodom otvorenih stavki dostavljenom od Federalnog ministarstva finansija na dan 31.12.2017. godine potvrđene su obaveze po osnovu glavnice za kredit „EBRD“ 944 i obaveze po kreditu Portugalske Vlade, dok se obaveze po kreditu „EIB“ 21127 razlikuju u iznosu od 73.606 KM, koja se prema izjavi odgovornih lica Društva odnose na neiskorišteni dio sredstava, koji se nalaze u trezoru Centralne banke. Naime, sredstva odobrenih kredita se nalaze na računima Federalnog ministarstva finansija, otvorenih kod Centralne banke, a J.P. „Željeznice FBiH“ su krajnji korisnici tih sredstava. Navedena sredstva se očekuju iskoristiti u 2018. godini. Ova razlika konstatovana je i u prethodnom revizorskom izvještaju i do danas nisu usaglašena stanja. **Ovde je potrebno napomenuti da uvidom u navedeni IOS - u nisu iskazane obaveze po osnovu kamata, već samo obaveze po osnovu glavnog duga, budući da Federalno ministarstvo finansija vodi evidenciju samo o obvezama po osnovu glavnice ino-kredita, bez evidencije o stanju kamata po istim kreditima.**

Sindicirani kredit odobren je od „UniCredit Bank“ d.d Mostar (75%) i „Intesa Sanpaolo“ Banke d.d BiH (25%) po zaključenom Ugovoru od 01.11.2010. godine, za refinansiranje obaveza Društva (obaveze po kratkoročnim kreditima, izmirenje zaostalih naknada zaposlenim, obaveza prema dobavljačima, i za finansiranje investicija u toku. Ukupno utrošena sredstva na dan 31.12.2017. godine po sindiciranom kreditu od 2011. godine iznose 78.734.883 KM. U toku 2017. godine, plaćeno je 92.393 KM investicija iz ovog kredita. Navedena sredstva po Sindiciranom kreditu su skoro u cijelosti utrošena (preostalo sredstava za iskoristiti 65.968 KM). Obaveze za glavnici potvrđene su IOS-om od strane Banke na dan 31.12.2017. godine.

Krediti u povlačenju se odnose na kredit Vlade Španije za projekat „Talgo“ i kredite „EBRD“ 35418 i „EIB“ 23376, uzetih za projekat obnove „Željeznica II“. Garant za povrat ovih kredita je Federacija BiH. I za ove kredite potpisani su Aneksi Ugovora između Društva i Federalnog ministarstva finansija krajem 2015. godine, radi odgode početka otplate obaveza po kreditu do 2018. godine.

Kredit Kraljevine Španije iz 2007. godine, u iznosu od 67.627.058 EUR-a, u protuvrijednosti 132.267.029 KM, odobren je za nabavku putničkih nagibnih vagona "Talgo". IOS-om od strane Federalnog ministarstva finansija potvrđene su navedene obaveze za glavnici kredita „Talgo“, Obaveze po osnovu kamata i taksi

također nisu iskazane, jer Federalno ministarsvo finansija vodi evidenciju samo po osnovu glavnice ino - kredita. Navedeni kredit nije iskoršten.

Kredit „EBRD 35418“ iz 2005. godine, u iznosu od 42.000.000 EUR-a, odnosno 82.144.860 KM, odobren je za rekonstrukciju željezničke infrastrukture duž koridora Vc i linije paralelne koridoru X. Povučena sredstva po ovom kreditu na dan 31.12.2017. godine iznose 73.276.448 KM. IOS-om od strane Federalnog ministarstva finansija potvrđene su obaveze po osnovu glavnice na dan 31.12.2017. godine, dok obaveze za kamate i taksu na nepovučena sredstva nisu iskazane.

Kredit „EIB 23376“ iz 2005. godine, odobren je u iznosu od 51.600.000 EUR, u protuvrijednosti 100.920.828 KM. Povučena sredstva po ovom kreditu na dan 31.12.2017. godine iznose 88.762.515 KM. IOS-om od strane Federalnog ministarstva finansija identificirana je razlika u iznosu od 12.158.314 KM na dan 31.12.2017. godine. Navedena razlika odnosi se na sredstva koja još uvijek nisu povučena, niti utrošena, već koja je Federalno ministarstvo finansija prenijelo na transakcijski račun u konvertibilnim markama, kako bi se izbjeglo obračunavanje negativne kamate zbog negativnih vrijednosti valute EURIBORA-a na EUR-ovski račun. Ni ovim IOS-om nisu iskazane obaveze po osnovu kamata od strane Federalnog ministarstva finansija.

Kredit „OPEC-OFID“ zaključen je 2008. godine između OPEC Fonda za međunarodni razvoj i Bosne i Hercegovine, i Projektni sporazume između OPEC Fonda i Federacije BiH, za Projekat rekonstrukcije željeznica, dionica Sarajevo – Bradina, ukupne vrijednosti 12.000.000 \$. Dana 15.06.2016. godine sklopljen je Podugovor o kreditu za navedeni Projekat između Federacije BiH, koju zastupa Federalno ministarstvo finansija i „Željeznica FBiH“ d.o.o. Sarajevo, po kojem je Federacija saglasna da proslijedi Društvu sredstva kredita ukupnog iznosa 12.000.000 \$, za realizaciju Projekta, a Društvo se obvezuje vratiti cijelokupan iznos kredita, po uslovima iz kredita. U 2017. godini povučeno je 14.135.957 KM sredstava po Projektu. Sredstva kredita su raspoređena dva puta godišnje po 400.000 \$. Uvidom u IOS od strane Federalnog ministarstva finansija identificirana je razlika u iznosu od 1.341.066 KM, na dan 31.12.2017. godine, a odnosi se na proknjiženu glavnicu i kursne razlike.

Transakcijski računi na kojima se nalaze sredstva odobrenih kredita su računi Ministarstva finansija, koje se s tih računa prenose na račun Federalnog ministarstva finansija i Ministarstva finansija RS respektivno. Društvo je samo korisnik tih sredstava. U okviru sistema interne kontrole utroška navedenim sredstvima upravlja Jedinica za implementaciju projekata i ona aplicira na ta sredstva, te daje naloge za plaćanje. Na osnovu obavijesti Jedinice u finansijskim knjigama Društva se priznaje obaveza u visini plaćenog.

Robni krediti iskazani u iznosu od 23.500.836 KM odnose se na popravku i modernizaciju 14 lokomotiva po ugovoru iz 2007. godine, te nabavku četverodijelnog niskopodnog elektromotornog voza po ugovoru iz 2008. godine sklopljenih sa kompanijom „Končar-Električna vozila“ d.d. Zagreb u ukupnoj vrijednosti od 7.714.173 EUR-a. Vrijednost ugovora za popravku lokomotiva iznosi 18.099.018 EUR, odnosno 35.398.602 KM. Ugovoren je avansno plaćanje od 15%, dok je ostatak finansiran iz kredita „Zagrebačke banke“ d.d. Zagreb, gdje je korisnik kredita „Končar“ Zagreb. Od ugovorenih 14 lokomotiva na popravku i modernizaciju je poslato 9 lokomotiva, od čega je 8 u potpunosti popravljeno i aktivirano, a 1 lokomotiva je zadržana od strane „Končar-a“. Ukupna ugovorenna vrijednost elektromotornog voza iznosi 5.363.700 EUR-a odnosno 10.490.485 KM. Zbog neplaćanja obaveza prema Končaru, pokrenut je sudski spor protiv Društva u 2014. godini. Društvo su radi neizmirivanja obaveza fakturisane i zatezna kamata po oba ugovora u ukupnom iznosu od 825.247 EUR ili 1.616.519 KM. Zbog pokrenutog sudskog spora nisu rađene konfirmacije sa navedenim dobavljačem. Na osnovu odluke Nadzornog odbora od 01.06.2018. godine, generalni direktor Društva je 11.06.2018. godine potpisao Sporazum o odustajanju od dalje realizacije Ugovora za glavni popravak i modernizaciju 14 lokomotiva i naknadu štete zbog prestanka ugovornog odnosa. Ovim Sporazumom Društvo se obavezalo da će preuzeti dijelove i opremu koja je namjenski nabavljeni za 5 preostalih ugovorenih lokomotiva u ukupnom iznosu od 1.679.085 KM, koju će Društvo platiti u 8 jednakih mjesecnih rata, a Končar će vratiti lokomotivu. Istog dana, potписан je i Sporazum kojim su usaglašene obaveze po osnovu nabavke četverodijelnog niskopodnog elektromotornog voza i opravke lokomotiva kojim je utvrđena ukupna obaveza u iznosu od 15.278.617 EUR-a po osnovu glavnice, 3.199.546 EUR-a po osnovu kamata, 2.069527 hrvatskih kuna po dosuđenim troškovima i 210.315 ostalih procesnih troškova. Sporazumom je utvrđena dinamika plaćanja s tim da se 2.000.000 EUR-a moraju platiti u roku

od 8 dana od potpisivanja Ugovora, a ostatak u jednakim mjesecnim ratama u periodu od 36 mjeseci. Radi obezbjeđenja plaćanja, Društvo se obavezalo da će izdati 40 bjanko mjenica ovjerenih kod notara u BiH i RH.

Ostali krediti iskazani su 6.577.285 KM i odnose se na aktualizaciju duga obaveza po kreditima od ino kompanija „ÖBB“ - Austrijske željeznice, „MÁV Zrt.“ - Mađarske željeznice i „UIC“ - Međunarodna unija željeznica.

Sporazum sa „ÖBB“ (RCA) zaključen je u 2002. godini, na osnovu kojeg je izvršena aktualizacija duga za period od 01.01.1996. do 31.12.2002. godine, u iznosu od 1. i 2.069 361.640 EUR, sa godišnjom kamatom mjesecni Euribor + 5% za navedeni period i mjesечно od 01.01.2001. godine. Prema Sporazumu iznos duga je umanjen za 50% i ostatak duga, u iznosu od 680.820 EUR trebao je da se vrati u periodu od 30.09.2002. – 31.03.2006. godine. U 2017. godini nije vršeno plaćanje obaveza po Sporazumu, niti rezervisanje za dospjele kamate. Na dan 31.12.2017. godine po ovom osnovu iskazane su obaveze po kreditu i kamate u iznosu od 519.309 KM.

Sporazum sa „MÁV Zrt.“ je zaključen u 2002. godini, na osnovu kojeg je izvršena aktualizacija duga za period od 01.01.1996. do 31.12.2000. godine u iznosu od 3.013.350 EUR, sa godišnjom kamatom mjesecni Euribor + 5% za navedeni period i mjesечно od 01.01.2001. godine. Prema Sporazumu, iznos duga je umanjen za 50% i ostatak duga, u iznosu od 1.506.675 EUR, trebao je da se vrati u periodu od 30.06.2002. – 31.12.2005. godine. Na dan 31.12.2017. godine po ovom osnovu iskazane su obaveze po kreditu i kamate u iznosu od 670.445 KM.

Sporazum sa „UIC“ zaključen je u 2003. godini. Prema prezentiranim podacima proknjižena obaveza glavnice i kamate iskazane u iznosu 1.552.532 KM odnose se na period od 2005. do 2008. godine, do kada je Društvo trebalo isplatiti sve obaveze po Sporazumu.

Za navedene ostale kredite Društvo nije radilo konfirmacije iz razloga što su obaveze po ovim kreditima priznate Zakonom o finansijskoj konsolidaciji JP „ŽFBiH“ d.o.o Sarajevo za period od 01.01.2008.–31.12.2012. godine.

Na kontu „Obaveze za primljene depozite i kaucije“ iskazan je iznos 3.835.000 KM, a odnosi se na reprogramiranje obaveza po Odluci o odobravanju izdvajanja sredstava iz Budžeta Federacije BiH za 2010. godinu Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija, koje su imale dospjeće 15.10.2017. godine na datum 15.10.2018. godine.

6.2.4.2 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su 307.550.043 KM, a odnose se na: kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja, obaveze iz specifičnih poslova, obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih, druge obaveze, obaveze za PDV i obaveze za ostale poreze i druge dadžbine.

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane su 81.141.106 KM, a čine ih kratkoročne obaveze po kreditima 66.285.453 KM, obaveze za obračunatu dospjelu kamatu 7.996.150 KM, obaveze za primljene depozite i kaucije 3.835.000 KM, takse za nepovučena sredstva 3.024.503 KM.

Kratkoročne obaveze po kreditima iskazane 66.285.453 KM odnose se na kratkoročni dio dugoročnog sindiciranog kredita 9.499.370 KM, obaveze po robnom kreditu „Končar-a“ 19.272.274 KM, obaveze po kreditima EBRD, EIB i OFID 21.712.239 KM i obaveze za ostale kredite sa ino željeznicama ÖBB – Austrijske željeznice Rail cargo Austrija, „MÁV Zrt.“ - Mađarske željeznice, Patentes Talgo i „UIC“ - Međunarodna unija željeznica 15.801.569 KM.

Obaveze za obračunatu dospjelu kamatu iskazane su 7.996.150 KM, a odnose se na dospjelu kamatu po kreditima kako je navedeno u prethodnoj tabeli, koja se knjiži po dospjeću.

Obaveze za primljene depozite i kaucije iskazane su 3.835.000 KM i odnose se na doznačena sredstva iz Budžeta FBiH, a koja se odnose za obaveze plaćanja PDV-a pri realizaciji nabavki finansiranih iz međunarodnih kredita. Posljednjom Odlukom Vlade FBiH od 24.11.2017. godine, rok za povrat preostalog duga od 3.850.000 KM po ove dvije Odluke je prolongiran do 15.10.2018. godine.

Ostale kratkoročne obaveze iskazane su 3.024.503 KM odnose se na taksu na nepovučena sredstva po kreditima, pojedinačni iznosi su dati u tabeli za kredite.

Obaveze iz poslovanja iskazane su 9.966.145 KM. Odnose se na obaveze prema dobavljačima 9.734.244 KM, primljene avanse, depozite i kaucije 152.557 KM i ostale obaveze iz poslovanja 79.344 KM.

Obaveze prema dobavljačima iskazane su 9.734.244 KM i odnose se na obaveze prema dobavljačima u zemlji 4.637.707 KM, dobavljačima u inostranstvu 4.892.786 KM i dobavljači povezana lica 203.751 KM. Najveće obaveze Društvo ima prema dobavljačima G.C.F. GENERALE CONSTRU.FERROVI.S.P.A. 2.500.768 KM koji je izvođač radova na Glavnoj opravci pruge i rekonstrukciji tunela Ivan, dionica Sarajevo-Bradina, Hifa Petrol 1.881.895 KM za nabavku goriva, AŽD PRAHA S.R.O. Češka republika za nabavku i instalaciju signalizacijske i telekomunikacione opreme na dionici Coridor VC Sarajevo-Bradina 1.856.734,78 KM, Rudnici uglja „Kreka“ Tuzla 610.389 KM za usluge najma željezničke infrastrukture koja je u vlasništvu JP EP BiH dd Sarajevo – ZD Rudnici „Kreka“ d.o.o. Tuzla itd.

Ostale obaveze iz poslovanja iskazane su 79.344 KM i odnose se na obaveze prema Jedinici za implementaciju investicijskog projekta „Regionalni projekat željeznica u BiH II“ („PIU“) koji se finansirao iz sklopljenih ugovora sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj („EBRD“) i Evropskom investicijskom bankom („EIB“). Navedene obaveze za se odnose na period 2009.- 2015. godina.

Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja iskazane su 190.560.742 KM, a odnose se na obaveze za neto plate za decembar 2017. godine 3.073.115 KM, obaveze za poreze i posebne dadžbine 8.501.594 KM, obaveze za doprinose 172.738.928 KM, obaveze za ostala neto primanja 739.335 KM i obaveze za poreze i ostale dadžbine na ostala neto primanja 5.506.339 KM.

Obaveze za doprinose iskazane su 172.738.928 KM, a u najvećem dijelu odnose se na obaveze za PIO 117.936.737 KM, obaveze za zdravstvo 41.688.043KM i obaveze za nezaposlenost 13.114.147 KM. Društvo od 2000. do kraja 2016. godine nije izmirivalo doprinose za PIO, za nezaposlenost, a obaveze za zdravstveno osiguranje izmirivale su se povremeno, radi ovjere zdravstvenih knjižica zaposlenika. **Ovdje je potrebno naglasiti da se prema Zakonu o finansijskoj konsolidaciji JP „ŽFBiH“ d.o.o Sarajevo za period od 01.01.2008.–31.12.2012. godine, od 26.01.2009. godine, Federacija BiH, kao vlasnik državnog kapitala, obvezala da će radi konsolidacije obaveza Društva finansirati 179.896.802 KM, od čega se 63 miliona odnose na obaveze Društva prema javnim fondovima, a sve u cilju osiguranja finansijske održivosti i stabilnosti poslovanja.** Navedeni Zakon se do kraja 2017. godine nije realizovao, iako je rok za realizaciju bio 31.12.2012. godine, kada je trebala biti izmirena posljednja tranša. U Budžetu FBiH za 2018. godinu na poziciji „Subvencije javnim preduzećima – Transfer za izmirenje obaveza po Zakonu o finansijskoj konsolidaciji JP „ŽFBiH“ d.o.o Sarajevo za period od 01.01.2008.–31.12.2012. godine odobreno je Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija 6.000.000 KM na ime provođenja naprijed navedenog zakona i to 4.800.000 KM na ime izmirivanja obaveza prema Zavodu PIO i 1.200.000 KM za izmirivanje obaveza Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH. Ministarstvo je dužno navedene iznose sredstava prebaciti Društву po ispostavljenim fakturama za iznose koje su uplatili prema javnim fondovima. Za navedene iznose Društvo će povećati učešće državnog kapitala.

Struktura doprinosa data je u sljedećoj tabeli:

	2000-2016.g	2017. g.	Ukupno neplaćeno sa 31.12.2017.
- Obaveze za PIO	115.785.743	2.150.995	117.936.737
- Obaveze za zdravstvo	40.296.230	1.391.813	41.688.043
- Obaveze za nezaposlenost	12.931.638	182.509	13.114.147
UKUPNO	169.013.611	3.725.317	172.738.927

Zbog neizmirenih obaveza za doprinose, Porezna uprava Federacije BiH (Kantonalni porezni ured Sarajevo, Odsjek za prinudnu naplatu) aktom od 15.05.2017. godine, obavijestila je banke kod kojih Društvo ima otvorene transakcijske račune, da se nastavi postupak prinudne naplate poreznih obaveza po Rješenjima o naplati porezne obaveze iz novčanih sredstava, koja su donesena na osnovu izvornog Rješenja o prinudnoj naplati Kantonalnog poreznog ureda Sarajevo (broj 13-9-01-15-5-1330/2011. Od 13.12.2011. godine). U skladu sa istim, donesena su Rješenja o ograničenju prava raspolaganja novčanim sredstvima na računu poreznog dužnika Željeznicu FBiH, u kojim je određeno da se ograničenja ne odnose na plaćanje svih poreznih obaveza, uplatu doprinosa na plate i izdatke neophodne za redovno poslovanje u smislu odredbe člana 18.

stav 2. Zakona o finansijskom poslovanju¹¹. O navedenoj uslovnoj blokadi obaviještene su sve nadležne instance, Nadzorni odbor, resorno ministarstvo i Vlada FBiH.

U periodu od 01.01.2017. do 31.12.2017. godine Društvo je prilikom isplata plata za 2017. godinu plaćalo i pripadajuće doprinose i poreze kako slijedi: po osnovu doprinosa za PIO 11.679.685 KM, po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje 8.290.998 KM, po osnovu doprinosa za nezaposlenost 991.182 KM. Također, pored navedenog, Društvo je u istom periodu nastavilo sa izmirivanjem obaveza za doprinose obuhvaćene rješenjima Porezne uprave FBiH i to: po osnovu doprinosa za PIO zbog redovnog penzionisanja radnika 5.235.901 KM, na ime doprinosa za zdravstveno osiguranje zbog redovnog odlaska u penziju 3.550.353 KM, po osnovu doprinosa za nezaposlenost 255.649 KM, na ime doprinosa za zdravstveno osiguranje po sporazumu u 2016. godini 930.127 KM.

Ukupno obaveza po osnovu neuplaćenih doprinosa vezano za plate za period od 2000.-2016. godine iznose 169.013.611 KM. U tom periodu plate su isplaćivane bez uplate doprinosa što nije u skladu sa članom 11. Zakona o doprinosima i članom 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.

Preporuka:

- **Nastaviti aktivnosti u saradnji sa organima upravljanja (Uprava, Nadzorni odbor i Skupština) i Ministarstvom prometa i komunikacija na obezbjeđenju sredstava za izmirenje utvrđenog duga po osnovu doprinosa na plate iz perioda 2000.-2016. godina.**

Obaveze za ostala neto primanja iskazane su 739.335 KM i u najvećem dijelu odnose se na obaveze za topli obrok 444.582 KM, obaveze za otpremninu 100.680 KM, obaveze za naknadu troškova prevoza 97.740 KM i obaveze za kilometar sat osoblja na vozu 68.102 KM. Obaveze se odnose na decembar 2017. godine.

Obaveze za poreze i ostale dažbine na ostala neto primanja iskazane su 5.506.340 KM u najvećem dijelu odnose se na obaveze za porez na promet usluga iz ranijih perioda 5.499.984 KM koje su obuhvaćene Zakonom o finansijskoj konsolidaciji JP „ŽFBiH“ d.o.o Sarajevo.

Obaveze iz specifičnih poslova iskazane su 24.927.609 KM i odnose se na obaveze za dio tuđih ino prihoda u izlaznim računima (konto korentni obračun) u iznosu od 22.720.540 KM od kojih su najveće iskazane prema „Agit“ d.o.o. Zagreb 15.109.485 KM, „HŽ Cargo“ d.o.o. Zagreb 3.218.160 KM i PPD Transport d.o.o. 1.105.673. Ostatak obaveza iz specifičnih poslova odnosi se na obaveze po kontokorentnom obračunu u zemlji od kojih su najveće iskazane prema „Željeznice Republike Srpske“ Doboj 2.133.591 KM.

Druge obaveze iskazane su 16.187 KM i u najvećem dijelu odnose se na: obaveze za naknade članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju 10.029 KM, obaveze po osnovu ugovora o djelu 3.000 KM i ostale razne obaveze 3.158 KM.

Obaveze za PDV iskazane su 471.443 KM i odnose se na obaveze po PDV prijavi za decembar 2017. godine koje će biti izmirene u januaru 2018. godine.

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine iskazane su 466.811 KM, a najvećim dijelom odnose se na: obaveze za doprinose za šume 317.622 KM (od čega se 38.907 KM odnosi na obavezu za 2017. godinu, a ostatak na period 2013.-2016. godine), obaveze za turističke zajednice 31.939, obaveze prema vanjskotrgovinskoj komori 21.854 KM, obaveze za doprinose komori FBiH i kantona 18.000 KM i obaveze za ostale poreze i doprinose 77.397 KM.

6.2.4.3 Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana u iznosu od 1.979.444 KM u najvećoj mjeri, odnose se na ukalkulisane troškove za koje nije pristigla faktura do kraja godine po kontokorentnom obračunu.

6.2.5 Popis sredstava i obaveza

Generalni direktor Društva je Odlukom od 31.10.2017. godine imenovao Centralnu popisnu komisiju na nivou Društva i istom Odlukom su formirane i pojedinačne komisije za popis. Centralna popisna komisija je 02.11.2017. godine donijela Terminski program aktivnosti izvršenja popisa kojim je utvrđeno da će se popis obavljati u periodu od 21.11.2017. godine do 16.01.2018. godine.

¹¹ „Sl. novine FBiH“ broj 48/16;

Centralna popisna komisija sačinila je 20.01.2018. godine Elaborat o izvršenom redovnom godišnjem popisu sredstava, prava i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2017. godine (u daljem tekstu Elaborat). U prilogu Elaborata su pregledi stanja imovine, potraživanja i obaveza (popisne liste) i pregledi stavki za otpis. Nadzorni odbor je 27.02.2018. godine donio Odluku o usvajanju Elaborata o godišnjem popisu za 2017. godinu. Konstatovane razlike (viškovi, manjkovi i otpis) evidentirane su u poslovnim knjigama Društva za 2017. godinu.

Uvidom u navedeni Izvještaj i Izvještaje popisnih komisija konstatovali smo sljedeće:

- U Elaboratu o izvršenom popisu nisu posebno navedene zalihe materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara koji su iskazani na pozicijama materijala i rezervnih dijelova van upotrebe, iako su iste popisane od strane popisnih komisija. Također, popisne komisije su prilikom popisa ovih zaliha trebale konstatovati činjenična stanja i dati prijedloge za dalje postupanje po istima, s obzirom da se radi o zalihamu van upotrebe;
- prilikom popisa potraživanja i obaveza, Komisija je u Izvještaju samo konstatovala stanja po kontima iz bilansnih pozicija bez analitičkih pregleda pojedinačnih potraživanja od kupaca i obaveza prema dobavljačima koji bi bili podloga za iskazana zbirna potraživanja i obaveze;
- popisna Komisija nije konstatovala za koje stavke potraživanja i obaveza nisu obezbjeđeni izvještaji o saglasnosti salda (IOS-i), kako bi se utvrdila tačnost iskazanih stanja potraživanja i obaveza.

Na osnovu naprijed navedenog, ne možemo potvrditi da je Društvo popis imovine i obaveza izvršilo u skladu sa odredbama članova 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- *Popis zaliha materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara van upotrebe i popis potraživanja i obaveza vršiti u skladu sa članom 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.*

6.2.6 Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija u finansijskim izvještajima iskazana je 29.727.969 KM, a odnosi se na:

- dionice EUROFIME 22.162.234 KM po osnovu učešća u kapitalu;
- Nekretnine i postrojenja uzeta u zakup 2.016.918 KM, a odnosi se na opremu koja je u vlasništvu korporacije ŽFBH ali je data Društvu na korištenje;
- Potraživanja koja su utužena i isknjiženja iz bilansnih pozicija 5.491.708 KM;
- Rashodovana stalna sredstva i inventar namjenjen kasaciji 35.640 KM i ostali materijal 21.469 KM;

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima, iskazani su ukupni novčani primici 125.697.968 KM i ukupne novčane isplate 119.116.913 KM, što za rezultat ima pozitivan novčani tok u iznosu 6.581.055 KM. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2017. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama su usklađene sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje su sastavljane u skladu sa zahtjevima iz MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtjeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarada finansijskog izvještavanja kao i člana 38. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH. U Bilješkama uz finansijske izvještaje Društvo je iskazalo pokazatelje likvidnosti, profitabilnosti, zaduženosti i ekonomičnosti na osnovu kojih je donezen zaključak na postojanje značajne neizvjesnosti u vezi sa sposobnošću Društva da

nastavi poslovati u vremenski neograničenom razdoblju u skladu sa tačkom 25 MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja.

7. JAVNE NABAVKE

Društvo postupak pokretanja i provođenja postupaka javnih nabavki vrši u skladu sa usvojenim aktima Pravilnikom o javnoj nabavci roba, usluga i radova, Procedurama za nabavku roba, usluga i radova, Pravilnikom o postupku direktnog sporazuma, Pravilnikom o postupanju sektorskog ugovornog organa u slučajevima nabavki koje su izuzete od primjene zakona o javnim nabavkama, te Poslovnikom o formiranju i radu komisije za nabavke.

Uz Plan poslovanja Društva za 2017. godinu usvojen je i Plan javnih nabavki za 2017. godinu u ukupnom iznosu za robe, radove i usluge 110.236.147 KM. U Društvu je uz usvojeni Rebalans Plana poslovanja u decembru 2017. godine usvojen i izmijenjeni Plan nabavki, koji je Rebalansom planiran u ukupnom iznosu od 148.372.517 KM, što je veće u odnosu na prvobitni Plan nabavki za 38.136.370 KM, iako je Društvo u momentu izrade Rebalansa Plana bilo u blokadi od strane Porezne uprave FBiH. Najveći dio povećanja plana nabavki odnosi se na stavke planiranja roba i radova Željezničke infrastrukture u iznosu 37.538.870 KM. Značajno povećanje Plana nabavki ukazuje da Društvo nije realno sačinilo ni Plan poslovanja, a što predstavlja osnov poslovnih aktivnosti.

Planiranje je osnova procesa javne nabavke. Svaka pogreška koja se dogodi u ovoj fazi odražava se na sve ostale faze u procesu nabavke. Javnu nabavku je potrebno planirati što realnije, na osnovu stvarnih potreba i zahtjeva korisnika, na osnovu analize i istraživanja tržišta, a sve u skladu sa mogućnostima Društva.

Prema prezentiranim podacima, u 2017. godini, proveden je 421 postupak nabavki i zaključeni su ugovori ukupne vrijednosti 9.398.874 KM, što je za 94% manje od Rebalanskog planiranog iznosa što ukazuje na činjenicu da Plan i rebalans Plana nabavki nije realno sačinjen.

Preporuka:

- ***Javne nabavke planirati što realnije, na osnovu stvarnih potreba i u skladu sa mogućnostima Društva.***

Provedeni postupci u 2017. godini su: 13 nabavki putem otvorenog postupka u vrijednosti 7.863.970 KM, 1 nabavka putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci u vrijednosti 20.806 KM, 397 postupaka putem direktnih sporazuma ukupne vrijednosti 1.179.533 KM i 10 putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda ukupne vrijednosti 334.565 KM. Društvo je također u 2017. godini provelo i 13 postupaka po osnovu izuzeća od primjene Zakona o javnim nabavkama u ukupnom iznosu 216.084 KM, u skladu sa članom 86. Stav 1), tačka a), za usluge popravka i održavanja lokomotiva koje se daju trećim licima u zakup.

Revidirali smo 24 postupka i procedure dodjele ugovora u 2017. godini u vrijednosti od 7.669.073 KM, ili 82% vrijednosti ukupno zaključenih ugovora: 18 ugovora dodijeljenih putem otvorenog postupka (vrijednosti 7.426.375 KM), jedan pregovarački bez objave obavještenja o nabavci (vrijednosti 20.806 KM), 5 konkurentskih zahtjeva (u vrijednosti 221.892 KM).

Uvidom u dokumentaciju postupaka provođenja određenih predmeta nabavki konstatovali smo sljedeće:

Prilikom provođenja postupaka nabavki konstativali smo da je bilo dosta žalbi upućenih Uredu za razmatranje žalbi, koje su odbačene jer nisu bile uplaćene takse po osnovu žalbi, te je Društvu sugerisano da zaključi ugovore sa odabranim ponuđačima. Uložene žalbe su se najvećim dijelom odnosile na tehničke specifikacije iz tenderske dokumentacije.

Uvidom u pregledе direktnih postupaka javnih nabavki uočili smo dosta nabavki istovrsnih roba što ima za posljedicu dijeljenje predmeta nabavki, **što nije u skladu sa članom 15. stav 6. Zakona o javnim nabavkama**. Kao primjer izdvajamo sljedeće nabavke koji su provedene putem većeg broja direktnih sporazuma od sljedećih dobavljača:

- Metalka Trade d.o.o. Sarajevo, nabavka repromaterijala u iznosu od 23.794 KM (vijci, pločice podložne, matice, rascjepke elektrode, podloške žice za varenje, limovi i sl.) i nabavka usluga

u iznosu 46.159 KM (metalizacija rukavaca, usluga ugradnje vijenca zupčanika) iako je Društvo sa navedenim dobavljačem već imalo zaključen Ugovor od 20.04.2017. godine, ukupne vrijednosti 143.652 KM;

- ASPO RAIL d.o.o. Sarajevo, nabavka opreme za željezničku infrastrukturu ukupne vrijednosti 42.259 KM;
- Elektro Respekt d.o.o. Banovići, nabavka repromaterijala (elektrode, brusne ploče, brusilice, viljuškasti ključevi, filteri, crijeva) ukupne vrijednosti 18.419 KM;
- Penny Plus d.o.o., izvršena je nabavka raznog materijala za tekuće održavanje ukupne vrijednosti 16.845 KM;

Preporuka:

- **Za nabavku istovrsne robe provesti odgovarajući postupak u skladu sa članom 15. stav 6. Zakona o javnim nabavkama.**

8. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranim podacima od Sektora za pravne poslove, protiv Društva su pokrenuti sudske sporove po osnovu obaveza iz radnih odnosa u iznosu od 4.086.669 KM, od čega se na pravosnažne sudske presude odnosi 602.363 KM. Sporovi iz radnih odnosa odnose se na neisplaćeni regres, umanjenje plaće za 10%, neuplaćene doprinose za PIO i zdravstvo i neisplaćene plaće. Ostali sudske sporove pokrenuti protiv Društva 88.099.492 KM i u najvećoj mjeri odnose se na neizmirene obaveze i obračunate zatezne kamate po tom osnovu (tužbe po osnovu duga na ime prevoza, tužbe po osnovu izvršenih a neplaćenih usluga, tužbe na ime otplate kreditnog duga i sl.). U navedenom iznosu su i dvije tužbe kompanije „Končar–električna vozila“ d.d. Zagreb pokrenute 2014. godine u ukupnom iznosu od 16.609.247 KM i to po osnovu duga po Ugovoru za proizvodnju i isporuku jednog četverodijelnog niskopodnog voza i po Ugovoru za glavnu popravku i modernizaciju 14 električnih lokomotiva za koje je u 2018. godini postignut Sporazum o međusobnom poravnjanju duga što je šire obrazloženo u tački 6.2.1.2 Izvještaja.

Značajniji sudske sporove pokrenuti protiv Društva su:

- „C.I.O.S.“ d.o.o. Zagreb – vrijednost spora 7.914.864 EUR ili 15.480.128 KM, u kojem je pored Društva tužena i Federacija BiH, Ministarstvo prometa i komunikacija po osnovu ratnog duga. Za navedeni predmet pripremno ročiste održano je 20.11.2017. godine, a nastavak je zakazan za 15.01.2018. godine i prema procjeni nadležnih službi spor se dobija iz razloga što je Društvo pokrenulo protutužbu po istom osnovu, zbog čega nije izvršeno rezervisanje troškova.

- Agit d.o.o Agencija za integralni transport Zagreb je od 2012. godine podnio šest tužbi na ime duga za prevoz robe po osnovu zaključenih Ugovora u ukupnom iznosu od 39.817.641 KM. Naime, osnovni dug je nesporan, ali Agit je potraživao i zatezne kamate kao i procesnu kamatu. Osnovni dug za tužbe pokrenute u 2012. i 2014. godini je u toku parničnog postupka u potpunosti izmiren u iznosu od 24.708.156 KM. Društvo je krajem 2017. godine pokrenulo aktivnosti na sklapanju Sporazuma kojim će se otpisati zatezne kamate i obustaviti tužba, ali do okončanja revizije nije dobivena saglasnost Nadzornog odbora, kako bi se mirnim putem riješili svi sudske sporovi i kako bi Društvo moglo na rate izmirivati ukupan dug koji je na dan 31.12. 2017. godine iznosio 15.109.485 KM.

- Hadžić Sulejman je podnio 2013. godine tužbu u iznosu od 7.399.935 KM protiv Društva i Vlade Federacije Bosne i Hercegovine radi naknade štete, koja je prema navodima tužioca prouzrokovana donošenjem Odluka Skupštine Društva o pokriću gubitka za period 2001.-2008. godine, 2009. godine i 2011. godine, kao i zbog činjenice da se Društvo prilikom privatizacije registrovalo u obliku društva sa ograničenom odgovornošću (d.o.o.), a ne dioničkog društva (d.d.). Za navedeni spor nije izvršeno rezervisanje, jer se prema procjeni Stručnih službi očekuje pozitivan ishod spora.

Društvo je, prema prezentiranim podacima na dan 31.12.2017. godine, pokrenulo veliki broj sudske postupaka po raznim osnovama u iznosu oko 21.124.648 KM. Tužbe se odnose na dug na ime prevoza robe

željeznicom, dug za zakup, tužbe po osnovu naknade štete, tužbe po osnovu isplate naknade za preuzetu ili eksproprijsanu nekretninu i sl.

9. KOMENTAR

U ostavljenom roku Javno preduzeće "Željeznice FBiH" d.o.o. Sarajevo očitovalo se Dopisom od 17.08.2018. godine na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji Javnog preduzeće "Željeznice FBiH" d.o.o. Sarajevo za 2017. godinu. Dio datih obrazloženja koji su se odnosili na zalihe materijala nastale demontiranjem stalnih sredstava, javnih nabavki u dijelu direktnih sporazuma sa ATAL GROUP d.o.o. i EXPERTING d.o.o. i sudskih sporova prihvatali smo i inkorporirali u konačan tekst Izvještaja o finansijskoj reviziji Javnog preduzeća "Željeznice FBiH" d.o.o. Sarajevo za 2017. godinu. Ostala obrazloženja data u Komentaru nismo mogli prihvatiti, jer nisu data adekvatna obrazloženja niti je priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju.

Rukovodilac Sektora za javna preduzeća:

Mira Pažin, dipl.oec.

Tim za reviziju:

Belma Mušinović, dipl.oec., vođa tima

Nina Šunjić, dipl.oec., član tima

Belma Đulić, dipl.oec., član tima

IV. PRILOG
GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Naziv: JP Željeznice FBiH d.o.o.			
	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A) DOBIT ILI GUBITAK PERIODA			
POSLOVNI PRIHODI I RASHODI			
I Poslovni prihodi (od 1 do 4)		113.402.237	106.774.182
1 Prihodi od prodaje robe			
2 Prihodi od prodaje učinaka		86.483.716	82.135.013
3 Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka			
4 Ostali poslovni prihodi		26.918.521	24.639.169
II Poslovni rashodi (od 1 do 8)		119.221.817	136.376.529
1 Nabavna vrijednost prodate robe			
2 Materijalni troškovi		14.074.843	15.265.238
3 Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja		72.103.244	76.062.284
4 Troškovi proizvodnih usluga		5.913.549	6.645.294
5 Amortizacija		24.786.439	35.882.279
6 Troškovi rezervisanja		672.224	758.163
7 Nematerijalni troškovi		1.671.518	1.763.271
8 Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka			
III Dobit od poslovnih aktivnosti (I – II)			
Gubitak od poslovnih aktivnosti (II – I)		5.819.580	29.602.347
FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		-	-
IV Finansijski prihodi (od 1 do 6)		1.685.552	282.133
1 Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica			-
2 Prihodi od kamata		328.283	281.953
3 Pozitivne kursne razlike		46.631	180
4 Prihodi od efekata valutne klauzule		-	-
5 Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja		-	-
6 Ostali finansijski prihodi		1.310.638	
V Finansijski rashodi (od 1 do 5)		1.938.584	2.649.795
1 Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima		-	-
2 Rashodi kamata		1.938.488	2.416.834
3 Negativne kursne razlike		96	232.961
4 Rashodi iz osnova valutne klauzule			
5 Ostali finansijski rashodi			
VI Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)			
Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)		253.032	2.367.662
VII Dobit redovne aktivnosti (III - VI) > 0			
VIII Gubitak od redovne aktivnosti (III - VI) < 0		6.072.612	31.970.009
OSTALI PRIHODI I RASHODI		-	-
IX Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)		3.210.125	3.532.204
1 Dobici od prodaje osnovne imovine		175.940	28.200
2 Dobici od prodaje investicijskih nekretnina		-	-
3 Dobici od prodaje bioloških sredstava			
4 Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira			
5 Dobici od prodaje materijala		713.283	335.719
6 Viškovi		84.617	277.915
7 Naplaćena otpisana potraživanja		822.861	190.330
8 Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika		11.714	278
9 Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi		1.401.710	2.699.762

X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	1.508.939	1.941.781
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava		1.445
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicijskih nekretnina		
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	-	-
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	-	-
5	Gubici od prodaje materijala	655.428	156.323
6	Manjkovi	5.903	64.705
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika		
8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	743.958	1.502.751
9	Rashodi i gubici na zalihami i ostali rashodi	103.650	216.557
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	1.701.186	1.590.423
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)		
	PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA	45.991	82.881
	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti zaliha	36.687	75.278
	Prihodi od usklađivanja vrijed.dug.fin.plasmana i fin.sred.raspoloživih za prodaju	9.304	7.603
	RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA	150.589	117.818
	Rashodi od umanjenja vrijednosti zaliha	150.589	117.818
	Dobit od usklađivanja vrijednosti		
	Gubitak od usklađivanja vrijednosti	104.598	34.937
	Prihodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	332.681	44.465
	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	86.828	1.009.688
	DOBIT ILI GUBITAK OD NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XIII	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza	-	-
XIV	Gubitak od neprekinutog poslovanja prije poreza	4.230.171	31.379.746
	GUBICI UTVRĐENI DIREKTNO U KAPITALU	255.527	593.253
	Aktuarski gubici po planovima definisanih primanja	255.527	593.253
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Neto dobit neprekinutog poslovanja		
XVI	Neto gubitak neprekinutog poslovanja	4.485.698	31.972.999
	DOBIT ILI GUBITAK OD PREKINUTOG POSLOVANJA		
	Prihodi i dobici iz osnova prodaje i uskl. vrijednosti imovine namijenjene prodaji i obustavljenog poslovanja	-	-
	Rashodi i gubici iz osnova prodaje i usklađivanja vrijednosti imovine namijenjene prodaji i obustavljenog poslovanja	-	-
	Gubitak od prekinutog poslovanja		
XVII	Neto dobit perioda		
XVIII	Neto gubitak perioda	4.485.698	31.972.999
B)	OSTALA SVEOBUVATNA DOBIT ILI GUBITAK		
	Ukupna neto sveobuhvatni dobit perioda		
	Ukupni neto sveobuhvatni gubitak perioda	4.485.698	31.972.999

Uprava (Generalni direktor) je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 27.2.2018. godine

Generalni direktor
Enis Džafić

Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine					
Naziv: JP Željeznice FBiH d.o.o.		Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
Pozicija		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
	2	3	4	5	5
	AKTIVA				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (1 do 8)	4.104.708.141	2.623.603.791	1.481.104.350	1.493.906.489
1	Nematerijalna sredstva	5.353.059	4.899.470	453.589	562.597
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	4.086.955.997	2.612.304.406	1.474.651.591	1.491.584.075
3	Investicijske nekretnine	12.149.580	6.339.110	5.810.470	1.569.607
4	Bioška sredstva				
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	7289	4798	2.491	2.491
6	Dugoročni finansijski plasmani	242.216	56.007	186.209	187.719
7	Druga dugoročna potraživanja				
8	Dugoročna razgraničenja				
	B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA				
	C) TEKUĆA SREDSTVA (1 do 2)	92.889.943	20.528.356	72.361.587	73.502.858
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	28.853.612	5.028.146	23.825.466	27.175.018
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	64.036.331	15.500.210	48.536.121	46.327.840
	D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA				
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA				
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	4.197.598.084	2.644.132.147	1.553.465.937	1.567.409.347
	II) Izvanbilansna evidencija - vanbilansna aktiva	29.727.969		29.727.969	7.643.804
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	4.227.326.053	2.644.132.147	1.583.193.906	1.575.053.151

	PASIVA				
	A) KAPITAL (1 do 10)			755.387.752	759.873.450
1	Osnovni kapital			760.466.703	850.225.385
2	Upisani neuplaćeni kapital			-	-
3	Emisiona premija			-	-
4	Rezerve			-	-
5	Revalorizacione rezerve			-	-
6	Nerealizovani dobici			-	-
7	Nerealizovani gubici			848.780	593.253
8	Neraspoređena dobit			-	-
9	Gubitak do visine kapitala			4.230.171	89.758.682
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli			-	-
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA			23.943.004	24.313.203
	C) DUGOROČNE OBAVEZE			464.605.694	502.031.096
	D) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE			-	-
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)			307.550.043	278.975.665
1	Kratkoročne finansijske obaveze			81.141.106	42.762.508
2	Obaveze iz poslovanja			9.966.145	17.176.032
3	Obaveze iz specifičnih poslova			24.927.609	22.347.206
4	Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih			190.560.742	196.095.620
5	Druge obaveze			16.187	15.954

6	Obaveze za PDV			471.443	171.908
7	Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine			466.811	406.437
8	Obaveze za porez na dobit			-	-
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			1.979.444	2.215.933
	G) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE			-	-
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)			1.553.465.937	1.567.409.347
	II) Izvanbilansna evidencija - vanbilansna pasiva			29.727.969	7.643.804
	UKUPNO PASIVA (I+II)			1.583.193.906	1.575.053.151

Uprava (Generalni direktor) je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 27.2.2018. godine

Generalni direktor
Enis Džafić

**Izvještaj o gotovinskim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2017. godine
(DIREKTNA METODA)**

Naziv: JP Željeznice FBiH d.o.o.

	O p i s	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
	A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I	Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)		124.376.516	120.191.942
1	Prilivi od kupaca i primljeni avansi	+	98.004.491	85.937.337
2	Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	+	24.340.738	24.926.457
3	Ostali prilivi od poslovnih aktivnosti	+	2.031.287	9.328.148
II	Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (4 do 8)		107.281.026	103.975.024
4	Odlivi iz osnova isplate dobavljačima i dati avansi	-	16.510.516	17.473.149
5	Odlivi iz osnova plaća, naknada plaća i drugih primanja zaposlenih	-	79.565.736	72.965.897
6	Odlivi iz osnova plaćenih kamata	-	1.728.737	2.296.979
7	Odlivi iz osnova poreza i drugih dadžbina	-	3.723.618	4.164.425
8	Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	-	5.752.419	7.074.574
III	Neto prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti		17.095.490	16.216.918
IV	Neto odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti			-
	B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
I	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (9 do 14)		1.321.452	10.439
9	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+	-	-
10	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela	+	-	-
11	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	-	-
12	Prilivi iz osnova kamata	+	-	-
13	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+	1.310.637	-
14	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana		10.815	10.439
II	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (15 do 18)		3.067.240	4.234.025
15	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	-	-
16	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	-	-
17	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	3.067.240	4.234.025
18	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	-	-
III	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (I-II)			-
IV	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (II-I)		1.745.788	4.223.586
	C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
I	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (34 do 37)			-
19	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	-	-
20	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	-	-
21	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	-	-
22	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	-	-
II	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (23 do 28)		8.768.647	8.768.649
23	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	-	-
24	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	8.768.647	8.768.649
25	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	-	-
26	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	-	-
27	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-	-	-
28	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	-	-
III	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (I-II)			-
IV	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (II-I)		8.768.647	8.768.649
	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE		125.697.968	120.202.381
	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE		119.116.913	116.977.698

F. NETO PRILIV GOTOVINE		6.581.055	3.224.683
G. NETO ODLIV GOTOVINE		-	-
H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		11.019.166	7.794.483
I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+	-	-
J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	-	-
K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda		17.600.221	11.019.166

Uprava (Generalni direktor) je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 27.2.2018. godine

Generalni direktor
Enis Džafić

	Izvještaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2017. godine								u KM
Naziv: JP Željeznice FBiH d.o.o.									
VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacione rezerve	Nerealizovani dobici/gubici	Ostale rezerve	Akumulir. neraspor. dobit/ nepokriveni gubitak	UKUPNI KAPITAL (2+3+4+5+7)	MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1. Stanje na dan 31.12.2015. g.	850.225.385				(58.378.936)	791.846.449		791.846.449	
2.Efekti promjena u računov.politikama	-	-	-	-	-			-	
3.Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-			-	
4. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2015., odn. 01.01.2016. g.	850.225.385	0	0	0	(58.378.936)	791.846.449	0	791.846.449	
5.Efekti reval.materij.i nem.sredstava	-	-	-	-	-				
6. Nerealizovani dobici/gubici po osn. finansijskih sred.raspol. za prodaju			(593.253)			(593.253)		(593.253)	
7.Kursne razlike nastale prevođenjem finansijski izvještaja u dr.valutu prezentacije	-	-	-	-	-				
8.Neto dobit (gubitak) iskaz.u bil.uspj.					(31.379.746)	(31.379.746)		(31.379.746)	
9.Neto dobici/gubici przn.dir.u kapitalu									
10. Objavljene dividende i drugi oblici rasp. dobiti i pokriće gubitka									
11. Emisija dion.kapitala i dr.obl.poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala									
12. Stanje na dan 31.12.2016.godine, odnosno 01.01.2017. godine	850.225.385		(593.253)		(89.758.682)	759.873.450		759.873.450	
13. Efekti promjena u rač.politikama	-	-	-	-	-	-	-	-	
14.Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-	
15.Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2016., odn., 01.01.2017. g.	850.225.385		(593.253)	0	(89.758.682)	759.873.450		759.873.450	
16.Efekti reval.materij.i nem.sredst.	-	-	-	-	-	-	-	-	

17.Nerealizovani dobici/gubici po osn.finans.sreds.raspol. za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
18. Kursne razlike nastale provođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-	-
20.Neto dobit (gubitak) iskaz.u bilansu uspjeha	-	-	-	-	-	(4.230.171)	(4.230.171)	-
21.Neto dobici/gubici priznati direktno u kapitalu	-	-	(255.527)	-	-	(255.527)	-	-
22.Objavljene divid.i drugi obl.raspodj. dobiti i pokriće gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-
22.Emisija dion.kapit. i dr.oblici poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala	(89.758.682)	-	-	-	89.758.682	-	-	-
23.Stanje na dan 31.12.2017. god.	760.466.703		(848.780)	-	(4.230.171)	755.387.752		755.387.752

Uprava (Generalni direktor) je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 27.2.2018. godine

Generalni direktor
Enis Džafić

Pregled kredita na dan 31.12.2017. godine

R.b .	Kredit	Obaveze za glavnici		Obaveze za kamate		Taksa na nepovučena sredstva	Ukupne obaveze na dan 31.12.2017	Uslovi kredita					
								Podaci iz Ugovora	Podaci iz osnovnog Ugovora	Podaci iz aneksa ugovora			
		Dugoročne	Kratkoročne	Dugoročne	Kratkoročne			Kamatna stopa (u %)	Period otplate	Period otplate			
								Glavnica	kamata	Glavnica	Kamata		

I KREDITI U OTPLATI

1	EBRD 944	22.077.649	2.453.072	4.426.216	435.847	5.999	29.398.784	Promjenjiva	2005 -2016	2005 -2016	2018-2027	2018-2027
2	EIB 21127	42.172.323	4.693.993	7.176.715	797.413	-	54.840.441	Promjenjiva	2006 -2021	2002-2021	2018- 2027	2018 -2027
3	PORUGAL	62.570.913	-	14.824.644	839.820	-	78.235.378	3,12% g	2020 - 2032	2005 - 2032	2023-2035	2018 -2035
4	UNICREDIT BANKA *	16.075.854	9.499.370	-	118.382	-	25.693.606	Euribor 5%god.	2011 -2020	2010 -2020	*Obaveza za kamatu po sindiciranom kreditu je dospjela 03.01.2018. godine	
UKUPNO I		142.896.739	16.646.435	26.427.575	2.191.462	5.999	188.168.209					

II KREDITI U POVLAČENJU

1	EBRD 35418	65.061.962	8.214.486	3.089.895	343.322	2.735.022	79.444.686	Euribor 1,25% g	2010- 2021	2007-2021	2018- 2027	2018 -2027
2	EIB 23376	83.716.474	5.046.041	3.671.485	198.093	-	92.632.093	Euribor 4,5% g	2012-2026	2012-2026	2018-2037	2018-2037
3	Talgo	118.529.907	13.169.990	8.315.778	923.975	283.482	141.223.132	1,25% g	2017-2025	2007-2025	2018-2027	2018-2027
4	OPEC- OFID	12.831.309	1.304.648	-	-	-	14.135.958	3,5% g	2013-2027	2013-2027	2018-2037	2018-2037
UKUPNO II		280.139.652	27.735.165	15.077.158	1.465.390	3.018.504	327.435.869					

III ROBNI KREDITI

1	KONČAR-niskopodni voz	-	7.985.546	-	931.366	-	8.916.912		2010-2013	2010-2013		
2	KONČAR-Lokomotive	-	11.286.728	-	3.297.202	-	14.583.931		2008-2013.	2008-2013		
UKUPNO III		-	19.272.274	-	4.228.568	-	23.500.843					

IV OSTALI KREDITI

1	UIC	-	1.464.588	-	87.944	-	1.552.532	3,5%					
2	RCA	-	496.546	-	22.763	-	519.309	3,567%					
3	MAV	-	670.445	-	-	-	670.445	5%					
4	FMPiK	-	3.835.000	-	-	-	3.835.000	Revolving PDV					
UKUPNO IV		-	6.466.579	-	110.707	-	6.577.286						
UK. I+II+III+IV		423.036.391	70.120.453	41.504.733	7.996.127	3.024.503	545.682.206						